

Politechnika Poznańska
Wydział Informatyki
Instytut Informatyki

Praca dyplomowa magisterska

PROGRAMOWANIE WIZUALNE URZĄDZEŃ MOBILNYCH

Jakub Bręk

Promotor
Rafał Różycki, Dr. Hab.

Poznań, 2014 r.

Tutaj przychodzi karta pracy dyplomowej;
oryginał wstawiamy do wersji dla archiwum PP, w pozostałych kopiach wstawiamy ksero.

Spis treści

1	Wprowadzenie	1
1.1	Programowanie	1
1.1.1	Programowanie wizualne	1
1.1.2	Programowanie natywne	1
1.2	Cel i zakres pracy magisterskiej	2
1.2.1	Struktura pracy magisterskiej	2
2	Podstawowe pojęcia	5
2.1	System operacyjny Android	5
2.1.1	Historia	5
2.1.2	Wykorzystanie platformy	6
2.1.3	Interfejs	6
2.1.4	Aplikacje	8
2.1.5	Oprogramowanie systemu	9
2.1.6	Hardware	10
2.1.7	Zarządzanie pamięcią	10
2.2	Pozostałe istotne komponenty	10
2.2.1	Android SDK	11
2.2.2	SDK Tools	11
2.2.3	Platform Tools	12
2.2.4	Apktool	12
2.2.5	Keystore	12
2.2.6	Jarsigner	12
2.2.7	Zużycie procesora	13
2.3	Ważne koncepcje i pojęcia dotyczące App Inventora	13
2.3.1	Publikacja aplikacji na Google Play	13
2.3.2	Paleta z dostępnymi komponentami	13
2.3.3	Dostępne bloki	18
2.3.4	Android - przechowywanie danych	18
3	App Inventor	19
3.1	Wstęp	19
3.1.1	Historia	19
3.1.2	Architektura	19
3.1.3	Komponenty	19
3.1.4	Zachowanie aplikacji	20
3.1.5	Debugowanie aplikacji	21
3.2	Praca ze środowiskiem App Inventor	21
3.2.1	Podłączenie telefonu/tabletu	21
3.2.2	Współdzielenie i budowanie aplikacji	22
3.2.3	Porady i wskazówki	22
3.2.4	Nowości w 2 wersji	23
3.3	Główne komponenty	24
3.3.1	App Inventor Designer	24
3.3.2	App Inventor Blocks Editor	25
3.3.3	Android Device Emulator	25
4	Zastosowane podejście do porównania programownia wizualnego i natywnego	27

4.1	Wstęp	27
4.2	Dalvik Debug Monitor	27
4.2.1	Uruchamianie aplikacji w androidzie	27
4.2.2	Połączenie ADB - DDMS	28
4.3	Zużycie procesora i pamięci	28
4.3.1	Debugowanie	28
4.3.2	Dekompilacja i podpis cyfrowy	28
4.4	Tworzone aplikacje	28
5	Wyniki eksperymentu	31
5.1	Aplikacje testujące wydajność	31
5.1.1	Sortowanie	31
5.1.2	Fibonacci	32
5.1.3	Silnia	33
5.2	Aplikacje testujące wbudowane elementy telefonu	34
5.2.1	Akcelerometr	34
5.2.2	Database	35
5.2.3	Animacja	36
5.2.4	Kolizja elementów	36
5.2.5	Activity Starter	37
5.2.6	Multiple Screens	38
5.2.7	Usługa POST/GET	38
5.2.8	Import/Eksport danych z/do pliku CSV	40
5.3	Odtworzenie aplikacji napisanej w Javie	40
5.3.1	Think Faster	40
6	Wnioski	45
6.1	Zalety programowania wizualnego	45
6.2	Wady programowania wizualnego	45
6.3	Inne ograniczenia App Inventora	46
6.4	Podsumowanie	46
A	Zawartość płyty DVD	49
	Literatura	51

Rozdział 1

Wprowadzenie

1.1 Programowanie

Definicja programowania podawana przez literaturę przedmiotu zawiera w sobie między innymi proces tworzenia aplikacji. W takim rozumieniu programowanie jest powszechnie kojarzone przez nieprofesjonalnego odbiorcę z wielkimi ilościami kodu napisanego przez programistów. W większości przypadków tak faktycznie się dzieje. Jednak sposób pisania kodu może się różnić. Można bowiem wydzielić poziomy programowania od bardzo niskiego, wykorzystującego stosunkowo nieskomplikowane języki, do wysokiego, wymagającego wysoce specjalistycznej wiedzy i umiejętności. Przy językach niskiego poziomu, do których zalicza się np. Assembler, operowanie odbywa się na rejestrach procesora. Operacje charakteryzują się dużą szybkością, jednak napisanie bardziej skomplikowanego zadania zajęłoby ogromną ilość linii kodu oraz wymagałoby nieadekwatnego nakładu pracy. Natomiast języki wyższego poziomu wykorzystują składnię ułatwiającą zrozumienie kodu programu przez osoby, które mają z tym kodem styczność.

Podsumowując programowanie jest procesem, który prowadzi od pierwotnego sformułowania problemu komputerowego do wykonywalnych programów. Objmuje on takie działania jak analiza, zrozumienie, ogólne rozwiązanie problemu wynikającego z algorytmu, weryfikacja wymagań algorytmu wliczając to jego poprawność i zużycie zasobów. Powszechnie określane jest jako kodowanie.[Sha14a][Sha14b]

W celu jeszcze lepszego zrozumienia pisanego kodu powstała dodatkowa warstwa abstrakcji, gdzie zasadniczo nie jest wymagana od programistów ani jedna linijka kodu. Jest to programowania wizualne. Główne źródło tworzonego oprogramowania stanowią tutaj bloki graficzne i połączenia między nimi.

1.1.1 Programowanie wizualne

Programowanie wizualne jest to programowanie, które pozwala użytkownikowi tworzyć programy poprzez manipulację elementami graficznie, zatem inaczej niż w większości przypadków, gdy wykorzystywane są edytory tekstowe. Prawie wszystkie możliwe do osiągnięcia akcje mogą zostać zrealizowane tylko za pomocą myszki.

Jednym z narzędzi, które pozwala tworzyć aplikacje wizualnie jest App Inventor. Za pomocą powyższego programu istnieje możliwość tworzenia aplikacji na system operacyjny android. Są to głównie telefony i tablety. App Inventor jest aplikacją internetową, dostępną z poziomu przeglądarki. Nie potrzebujemy dodatkowego środowiska do tworzenia programów. App Inventor jest aplikacją stworzoną przez Google, a aktualnie utrzymywaną przez uniwersytet Massachusetts Institute of Technology (MIT). Wszystkie nowe osoby, które chciałyby zacząć programować i tworzyć oprogramowanie na system operacyjny Android mogą zacząć od App Inventora. Tworzenie aplikacji jest intuicyjne dzięki graficznemu interfejsowi, który umożliwia użytkownikowi akcje typu *przeciągnij i upuść* na interesujących go obiektach.[1] Są to proste czynności nie wymagające od użytkownika specjalistycznej wiedzy informatycznej. Nawet osoby, które nigdy nie miały do czynienia z programowaniem, nie powinny mieć większych problemów z napisaniem aplikacji.

1.1.2 Programowanie natywne

Programowanie natywne jest programowaniem na daną platformę, a więc napisane programowanie będzie na niej działać bez konieczności zainstalowania (wykorzystania, pracy) dodatkowych

programów. W przypadku systemu Android jest to język Java, czyli język obiektowy wysokiego poziomu. Jest to język obiektowy wysokiego poziomu. Po napisaniu programu, kod zostaje kompilowany do kodu bajtowego, którym zajmuje się maszyna wirtualna Javy (JVM). Ładuje pliki do pamięci, a następnie uruchamia zawarty w nich kod. Jednak Android nie posiada JVM. Zamiast JVM, Google wyposażył Android w maszynę Dalvik'a. Dalvik jest to maszyna wirtualna, przystosowana specjalnie do urządzeń mobilnych, gdzie szczególną uwagę należy zwrócić na małe zasoby pamięci, energii i niewielką prędkość procesorów. Kod bajtowy stworzony przez kompilator nie jest w 100% kompatybilny z kodem bajtowym Javy. Nie można tutaj korzystać z bardziej zaawansowanych cech jakimi są Class Loadery czy Java Reflection API. [2]

1.2 Cel i zakres pracy magisterskiej

Celem pracy magisterskiej jest porównanie tworzenia aplikacji na platformę android przy pisaniu aplikacji w języku Java oraz przy wykorzystaniu narzędzia oferowanego online - App Inventor. Praca zawiera porównanie tworzenia oprogramowania z różnych perspektyw, między innymi takich jak:

- Czas potrzebny na stworzenie aplikacji.
- Możliwości jakie daje nam App Inventor, jakich rzeczy tam brakuje, a co można użyć.
- Łatwość stworzenia aplikacji.
- Porównanie takich samych aplikacji pod względem zużycia procesora oraz pamięci.
- Porównanie wydajności tych samych algorytmów pod względem czasu.
- Możliwość stworzenia bardziej zaawansowanej aplikacji korzystającej z wielu funkcji telefonu
- Ewentualna konieczność dodatkowych narzędzi potrzebnych do tworzenia aplikacji

Dzięki takiemu porównaniu powinien wyłonić się bardziej wyrazisty obraz narzędzia, jakim jest App Inventor. Osobom wstępnie zainteresowanym programowaniem, np. gimnazjalistom i licealistom ułatwi decyzję odnośnie wyboru ścieżki nauki: czy warto poznać język ? App Inventor, czy też od razu (osobno!) uczyć się języka? Java i zyskać dostęp do wszystkich funkcji Androida. Nauczanie podstaw programowania poprzez tworzenie aplikacji na system Android mogą także rozważyć nauczyciele informatyki.

W pracy zostały również przedstawione wady oraz zalety pisania oprogramowania przy wykorzystaniu App Inventora. Programowanie wizualne, mimo że wydaje się łatwiejsze, niesie ze sobą pewne niedogodności. Pewnych rzeczy prawdopodobnie nie da się zrealizować, a pewne są możliwe do zrealizowania w sposób o wiele prostszy.

1.2.1 Struktura pracy magisterskiej

- W rozdziale 2 przedstawiono podstawowe pojęcia zastosowane w redagowaniu pracy magisterskiej. Terminy te zostały wyjaśnione, aby bez problemu zrozumieć bardziej skomplikowane zagadnienia. Opisany jest tutaj system Android. a także inne narzędzia, o których jest mowa w późniejszych rozdziałach. Są to między innymi SDK Tools, Jarsigner, Apktool. Pod koniec rozdziału można znaleźć informacje o ważnych koncepcjach i pojęciach dotyczących App Inventora.
- W rozdziale 3 zawarto teorię dotyczącą App Inventora. Opisana jest tutaj między innymi architektura aplikacji, jego historia oraz główne komponenty, z których się składa platforma. Można również znaleźć tutaj informacje o pracy ze środowiskiem App Inventor.
- W rozdziale 4 pokazano zastosowane podejście do rozwiązania problemu. Opisano tutaj w jaki sposób stworzone aplikacje były testowane oraz w jaki sposób wykorzystane zostało narzędzie Dalvik Debug Monitor. Na końcu rozdziału można znaleźć informację w jaki sposób były wybierane aplikacje, które zostały stworzone.

- W rozdziale 5 przedstawiono wyniki uzyskane podczas pisania pracy magisterskiej. Są to stworzone aplikacje, które testują narzędzie App Inventor pod różnym kątem. Zostały tam wyzielone trzy główne sekcje: testowanie wydajności, wbudowanych elementów. Ostatnią sekcją jest próba odtworzenia stworzonej poprzednio aplikacji w Javie
- W rozdziale 6 przedstawiono wnioski uzyskane po napisaniu pracy magisterskiej. Zestawiono tutaj również zalety oraz wady, zarejestrowane na podstawie pisania powyższych aplikacji. Można znaleźć tutaj informacje dla kogo skierowany jest App Inventor oraz czego można od niego oczekiwać i jakie są jego ograniczenia.

Rozdział 2

Podstawowe pojęcia

W niniejszym rozdziale zostaną zawarte podstawowe pojęcia i mechanizmy używane przy tworzeniu aplikacji mobilnych. Idea jest tutaj przybliżenie ważnych terminów informatycznych.

2.1 System operacyjny Android

Android jest systemem operacyjnym stworzonym na urządzenia mobilne. Bazuje on na systemie Linux i aktualnie rozwijany jest przez firmę Google. Android stworzony jest głównie do urządzeń posiadających ekran dotykowy, są to między innymi tablety i smartphony. System reaguje na dotyk w różnych postaciach. Odpowiada to takim gestom jak, pukanie, szczypanie, przesuwanie palcem (ang. *Swipe*). Pomimo tego że system został głównie zaprojektowany dla ekranów dotykowych znalazł także zastosowanie w grach na konsolę, kamerach i innej elektronice.

Android jest jednym z najbardziej popularnych systemów operacyjnych na platformę mobilną. W 2013 roku sprzedano ich więcej niż łączna suma pozostałych znanych marek, za którymi kryją się Windows, iOS, Mac OS.[Lis][Jay][Jay][14] W lipcu 2013 roku market Google Play posiadał ponad 1 milion opublikowanych aplikacji oraz ponad 50 miliardów pobrań.[15] Na przełomie kwietnia i maja 2013 roku została przeprowadzona ankieta wśród programistów. Okazało się, że 71% programistów, którzy tworzą aplikacje mobilne, tworzą je na system Android.[16]

Android okazał się popularny wśród firm, które wymagają gotowych, tanich rozwiązań oraz system operacyjny, który można dostosować do własnych preferencji.[Jon] Otwarta natura Androida zachęciła dużą część programistów oraz entuzjastów do użycia ogólnie dostępnego kodu jako podstawa do tworzonych projektów.[18]

2.1.1 Historia

Firma Android została założona w Palo Alto, w Kalifornii w październiku 2003 roku w celu opracowania inteligentnych urządzeń mobilnych, które są bardziej świadome położenia i preferencji niż sam właściciel telefonu.[Ben] Pierwotnym założeniem firmy było opracowanie zaawansowanego systemu operacyjnego dla aparatów cyfrowych, jednak zdano sobie sprawę, że liczba urządzeń tego typu na rynku nie była zbyt duża. Wówczas dopiero celem stały się systemy operacyjne smartphonów. Głównymi rywalami w tamtych czasach były systemy operacyjne: Symbian i Windows Mobile.[Chra] Mimo poprzednich osiągnięć założycieli i pierwszych pracowników firma Android działała potajemnie, ujawniając tylko, że pracuje nad oprogramowaniem dla telefonów komórkowych.[Ben]

W sierpniu 2005 roku firma Google przejęła firmę Android. Kluczowi pracownicy, wliczając w to niektórych założycieli, pozostali w firmie po przejęciu.[Ben] W tym czasie nie wiele wiedziano o firmie Android ale zakładano, że Google zamierza wejść na rynek telefonów komórkowych.[Ben] Zespół pracujący nad systemem operacyjnym kierowany przez jednego z pierwotnych założycieli opracował mobilną platformę opartą o jądro Linuksa. Google zaczął reklamować platformę, kierując reklamę w stronę producentów telefonów komórkowych, obiecując zapewnienie elastycznego systemu operacyjnego, który będzie można łatwo aktualizować. Po zakończeniu akcji marketingowej Google zdobył szereg partnerów, wyrażających chęć współpracy.[Rya][Amo][23]

Spekulacje o zamiarze wejścia Google na rynek urządzeń mobilnych były kontynuowane przez grudzień 2006 roku.[Mar06] Prototyp o nazwie kodowej *Sooner* był podobny do modelu BlackBerry, tyle że był stworzony bez ekranu dotykowego i klawiatury QWERTY. Dopiero później został

ponownie zaprojektowany aby obsługiwać ekran dotykowy i konkurować z innymi urządzeniami takimi jak LG Prada, Apple iPhone.[Dan12][Tim12]

W październiku 2007 roku Open Handset Alliance - konsorcjum firm technologicznych w tym Google, producenci urządzeń takich jak HTC, Samsung, Sony, operatorów bezprzewodowych m.in. T-Mobile oraz producenci mikroukładów zaprezentowało się, w celu stworzenia otwartych standardów dla telefonów komórkowych.[2707] Tego dnia Android pokazał ukazał swój pierwszy produkt, mobilna platforma oparta o jądro Linuksa w wersji 2.6.25.[2707][2811] Pierwszy dostępny komercyjnie smartfon z systemem Android był HTC Dream, wydany w październiku 2008 roku.[Mar08]

W 2010 roku Google rozpoczął produkować serię urządzeń pod nazwą Nexus - linia smartphonów i tabletów z systemem operacyjnym Android. Pierwszy Nexus One został wyprodukowany przez partnera Google firmę HTC.[Ric10] Google wprowadziło na rynek nowe urządzenia z serii Nexus, jako ich sztandarowe produkty, demonstrując najnowsze funkcje systemu Android.

Od 2008 roku Android wprowadzał wiele aktualizacji, które stopniowo doskonalały pierwotny system, dodając nowe funkcje i poprawiając błędy w poprzednich wersjach. Każda główna wersja systemu została nazwana w konwencji alfabetycznej po nazwie deseru lub innej słodkości. Przykładami są tutaj: wersja 1.5 Cupcake, następnie wersja 1.6 Donut. Ostatnia wersja 4.4.4 KitKat pojawiła się tylko jako aktualizacja zabezpieczeń, została wydana w czerwcu 2014 roku, krótko po wydaniu wersji poprzedniej 4.4.3.[Kel14][3213][3313]

2.1.2 Wykorzystanie platformy

Poniższa tabela prezentuje strukturę wersji Androida. Bazuje ona na urządzeniach korzystających z Play Store we wrześniu 2014 roku. Dane zostały zebrane podczas jednego tygodnia.[4814]

Version	Codename	API	Distribution
2.2	Froyo	8	0.7%
2.3.3 - 2.3.7	Gingerbread	10	11.4%
4.0.3 - 4.0.4	Ice Cream Sandwich	15	9.6%
4.1.x	Jelly Bean	16	25.1%
4.2.x		17	20.7%
4.3		18	8.0%
4.4	KitKat	19	24.5%

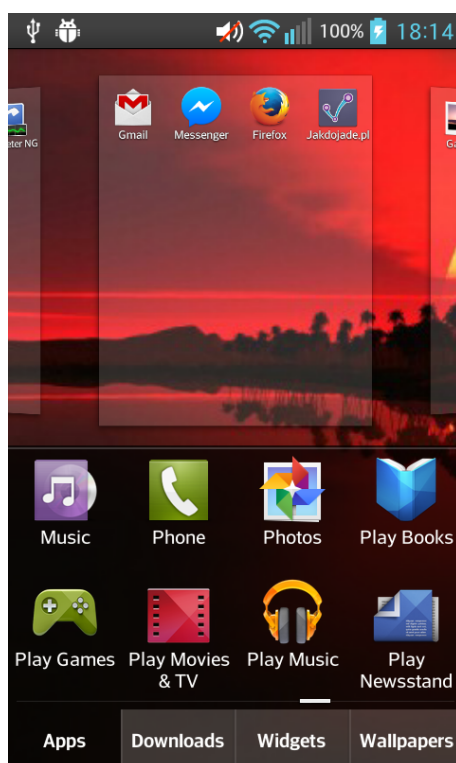
RYSUNEK 2.1: Tabela przedstawiająca rozkład wersji systemu

Należy pamiętać, że powyższa tabela nie obejmuje urządzeń Android, które nie korzystały z Google Play.

2.1.3 Interfejs

Domyślny interfejs użytkownika bazuje na bezpośredniej manipulacji[34] dotykiem, który odpowiada za manipulację obiektów znajdujących się na ekranie oraz wirtualnej klawiatury. [34] Opowiedz na dany ruch użytkownika jest natychmiastowa, zapewniając płynność, często z wykorzystaniem funkcji wibracji urządzenia. Wewnętrzny sprzęt zawarty w telefonie taki jak akcelerometr, żyroskop, czujnik optyczny, jest wykorzystywany przez niektóre aplikacje aby zapewnić odpowiedź na niektóre ruchy użytkownika.[35] Przykładem takiej aplikacji jest regulowanie ekranu z poziomego na pionowy, w zależności od tego jak urządzenie jest zorientowane. Kolejnym przykładem są gry pozwalające sterowanie pojazdem poprzez obrót urządzenia, symulując prawdziwą kierownicę.[36]

Poniżej na zaprezentowanym ekranie startowym można zaobserwować jego konfigurowalność:

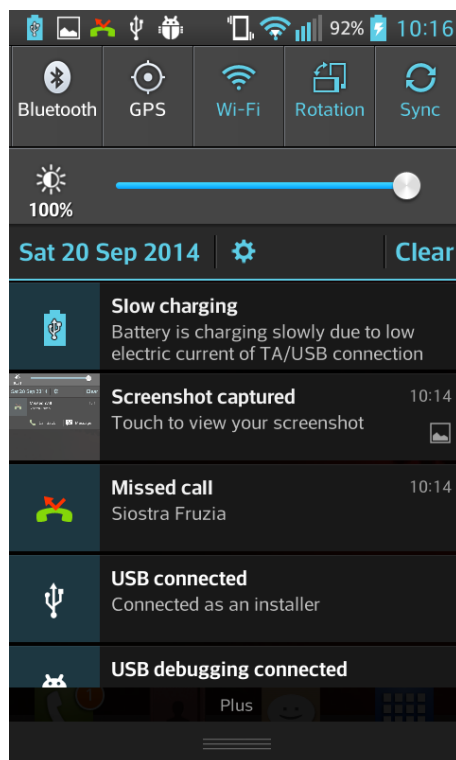

RYSUNEK 2.2: Konfigurowanie ekranu startowego

System android uruchamia się do ekranu startowego, który jest jest głównym punktem nawigacji i informacji o urządzeniu. Zachowanie to jest podobne do zachowania znanego z komputerów stacjonarnych. Ekran startowy w Androidzie zazwyczaj składa się ikon, które uruchamiają powiązane aplikacje, widżetów, które odświeżają się automatycznie i wyświetlają aktualne informacje. Przykładami są np. widżety pokazujące pogodę, powiadomienia skrzynki pocztowej, dzienne wiadomości.[37] Ekran startowy w większości przypadków jest stworzony z kilku stron, które użytkownik może przesuwać. Ponad to ekran ten jest mocno konfigurowalny, pozwalając użytkownikowi dostosować wygląd urządzenia do jego gustu.[38]

Apliakcje osób trzecich dostępne w markecie Google Play, a także innych marketach mogą zdecydowanie zmienić interfejs użytkownika, a nawet naśladować wygląd innych systemów operacyjnych takich jak Windows Phone.[3911] Większość producentów i niektórzy operatorzy komórkowi mogą dostosować wygląd swoich urządzeń aby różnić się od konkurencji. [Dan11]

W górnej części ekranu znajduje się pasek stanu, przedstawiający informacje na temat urządzenia i jego połączenia. Pasek ten można przeciągnąć w dół, aby odsłonić ekran powiadomień, gdzie wyświetlane są ważne informacje i aktualizacje, takie jak e-mail, nieodebrane połączenie. Rozwinięty pasek stanu przedstawiony jest na rysunku poniżej:

RYSUNEK 2.3: Pasek stanu z różnymi powiadomieniami

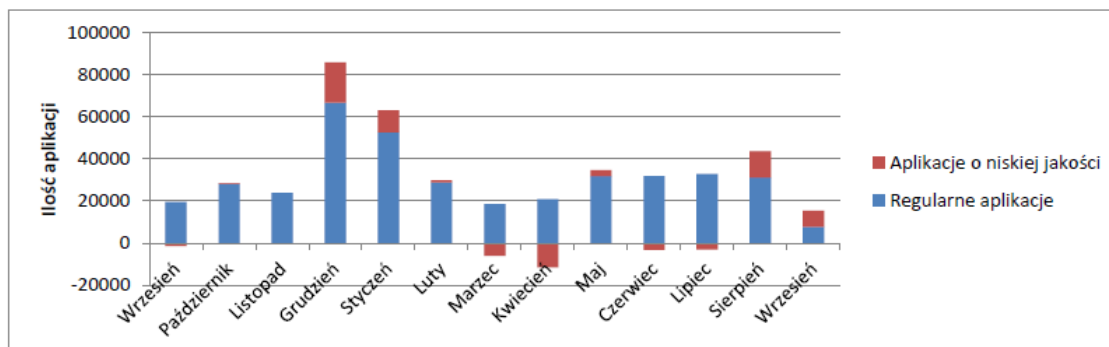
Powiadomienia te są widoczne, aż użytkownik kliknie na nie uruchamiając powiązaną z nimi aplikację, lub odrzuci je przesuwając palcem w lewo lub w prawo na danym powiadomieniu. W wersji systemu 4.1 Android wprowadził rozszerzone powiadomienia. W pasku stanu mogą być wyświetlane dodatkowe funkcje. Przykładem jest odtwarzacz muzyki umożliwiający sterowanie odtwarzaniem lub powiadomienie o nieodebranych połączeniach. Powiadomienie to zawiera przyciski umożliwiające oddzwonienie lub wysłanie wiadomości zwrotnej.[41]

2.1.4 Aplikacje

System Android posiada bardzo duży wybór wśród aplikacji, które użytkownik może zainstalować. Aplikacje te mogą zostać zainstalowane za pośrednictwem marketu Google Play, Amazon Appstore lub zainstalowanie pliku *.apk* aplikacji ze strony osób trzecich.[Pri10] Market Google Play pozwala użytkownikom na przeglądanie, pobieranie i aktualizację aplikacji opublikowanych przez Google oraz innych programistów. Aby pobierać aplikacje z witryny, użytkownik musi posiadać aplikację Google Play na urządzeniu mobilnym. Jest to aplikacja instalowana fabrycznie. Google Play filtruje listę dostępnych aplikacji do tych, które są kompatybilne z urządzeniem. Programiści przy publikowaniu aplikacji mają możliwość ograniczenia swoich aplikacji do poszczególnych operatorów komórkowych lub krajów z powodów biznesowych.[43]

Od lipca 2013 roku istnieje ponad milion aplikacji dostępnych dla systemu Android w markecie Google Play.[Chrb] Od maja do lipca 2013 roku, zatem w ciągu 3 miesięcy liczba instalacji wzrosła o 2 miliardy osiągając 50 miliardów.[Chrb][4513]

Część aplikacji istniejących w markecie jest niskiej jakości. Google usuwa takie aplikacje raz 3 miesiące.[59] Poniżej został zaprezentowany wykres pokazujący ilość nowych aplikacji pojawiających się w markecie. Aplikacje zostały podzielone na regularne i te o niskiej jakości:

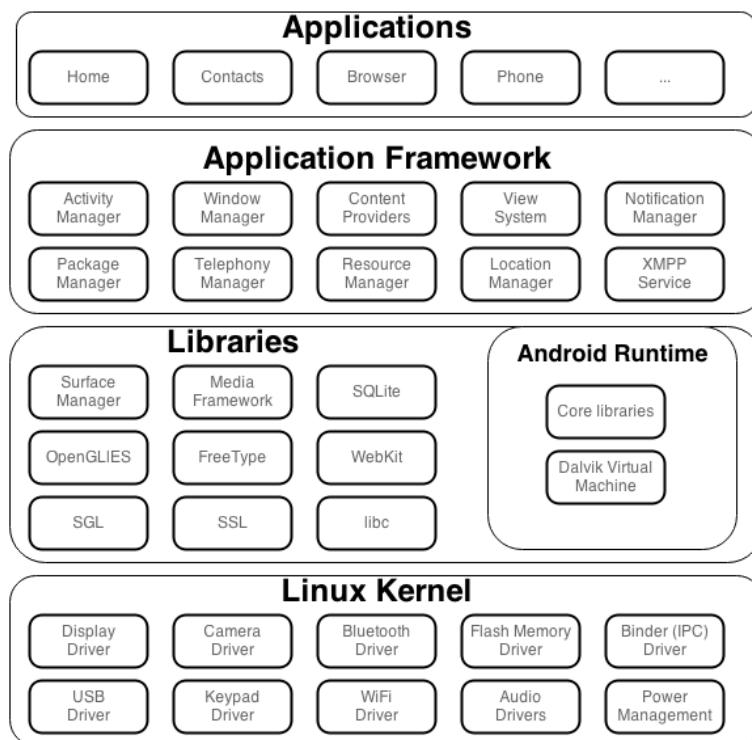

RYSUNEK 2.4: Ilość nowych aplikacji w kolejnych miesiącach

Aplikacje tworzone są głównie za pomocą języka Java przy użyciu Android SDK. Są to biblioteki programistyczne i zostały dokładniej przedstawione w dalszej części pracy. Inną możliwością tworzenia aplikacji jest App Inventor. Narzędzie dla początkujących programistów, umożliwiające programowanie wizualne.

2.1.5 Oprogramowanie systemu

System Android można podzielić na 4 warstwy. Najniższą warstwą jest jądro Linuxa. Znajdują się tam głównie sterowniki, oraz funkcje odpowiedzialne za zarządzanie pamięcią oraz mocą. W drugiej warstwie znajduje się oprogramowanie pośredniczące pomiędzy warstwą 1 a 3. Dodatkowo umieszczone są tam różne biblioteki i API napisane w języku C. Android używa wirtualną maszynę Dalvika aby uruchamiać kod *dex-code* (ang. *Dalvik Executable*), który zazwyczaj jest tłumaczony z języka Java.[Sco07][Ed 08] W ostatniej warstwie znajdują się aplikacje zainstalowane na urządzeniu które działają w oparciu o frameworki z warstwy trzeciej. Najnowsza wersja Androida (KitKat) wspiera dodatkowo nową eksperymentalną wirtualną maszynę o nazwie Android Runtime (ART), która nie jest domyślnie włączona.[Cod13]

RYSUNEK 2.5: Warstwy systemu Android

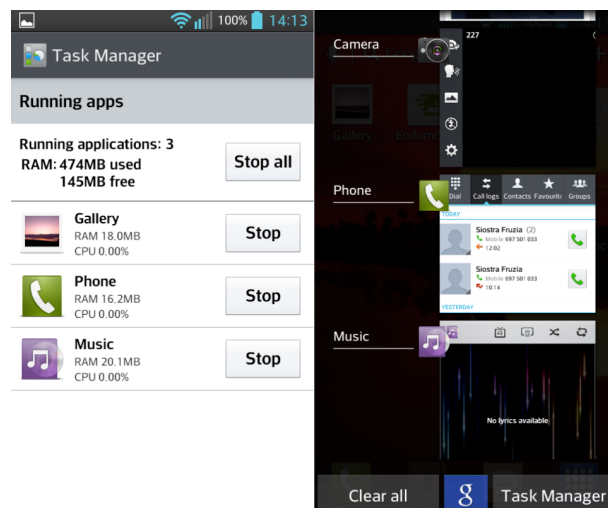
Powyżej znajduje się rysunek przedstawiający 4 warstwy systemu wraz z komponentami, z których się one składają.

2.1.6 Hardware

Główną platformą sprzętową systemu Android jest 32-bitowa architektura ARMv7. W listopadzie 2013 roku, dla urządzenia z systemem w wersji 4.4 zalecane parametry to 512MB RAM. [60] Android wspiera OpenGL ES w wersjach 1.1, 2.0, 3.0. Niektóre aplikacje wymagają konkretnej wersji OpenGL ES, tak więc nie tylko wersja androida, ale odpowiedni sprzęt jest potrzebny, aby taką aplikację uruchomić.[61] Urządzenia z systemem android zawierają różnego typu komponenty sprzętowe. W skład wchodzi m.in: kamera, GPS, czujnik orientacji, akcelerometr, żyroskop, barometr, termometr, magnetometr, czujnik zbliżeniowy, czujnik ciśnienia. Niektóre z nich nie są wymagane, jednak w pewnych klasach urządzeń stają się standardem. Na początku system Android musiał posiadać kamerę z automatycznym ustawianiem ostrości. Dopiero po pewnym czasie wymóg ten został złagodzony do aparatu o stałej ostrości.[62] Aktualnie tego wymogu prawdopodobnie w ogóle nie ma, ponieważ system android zaczął być używany w wielu innych typach urządzeń, które nie posiadają w ogóle kamery.

2.1.7 Zarządzanie pamięcią

Urządzenie z systemem Android zazwyczaj zasilane są z baterii. Android został zaprojektowany, aby zarządzać pamięcią RAM, tak aby utrzymać zużycie energii na najniższym poziomie. Jest to przeciwieństwo do standardowych systemów operacyjnych instalowanych na komputerach, które zakładają, że są już podłączone do nieograniczonej sieci elektrycznej. Kiedy uruchomiona aplikacja nie jest w użyciu, system automatycznie może zawiesić ją w pamięci. Aplikacja nadal jest technicznie uruchomiona, ale nie zużywa żadnych zasobów, pozostając bezczynnie w tle, dopóki znowu będzie potrzebna. Ma to podwójną korzyść, zwiększenie ogólnej reaktywności urządzeń, ponieważ aplikacje nie muszą być zamykane i uruchamiane ponownie od zera, a także zapewnienie, że aplikacje działające w tle nie zużywają niepotrzebnie energii.[4611][Vic13]

RYSUNEK 2.6: Menadżer urządzeń oraz pogląd uruchomionych aplikacji

Na powyższym rysunku po lewej stronie został pokazany menadżer urządzeń. Użytkownik może odczytać jakie jest zużycie procesora uruchomionych aplikacji, które działają w tle. Istnieje także możliwość ich zatrzymania i usunięcia z pamięci RAM. Po prawej stronie użytkownik ma możliwość szybkiego poglądu uruchomionych aplikacji oraz zamknięcia ich.

2.2 Pozostałe istotne komponenty

W niniejszym rozdziale zawarto pozostałe komponenty, które zostały użyte podczas pisania pracy. Związane są one zarówno z App Inventorem, jak i z aplikacjami napisanymi w Javie.

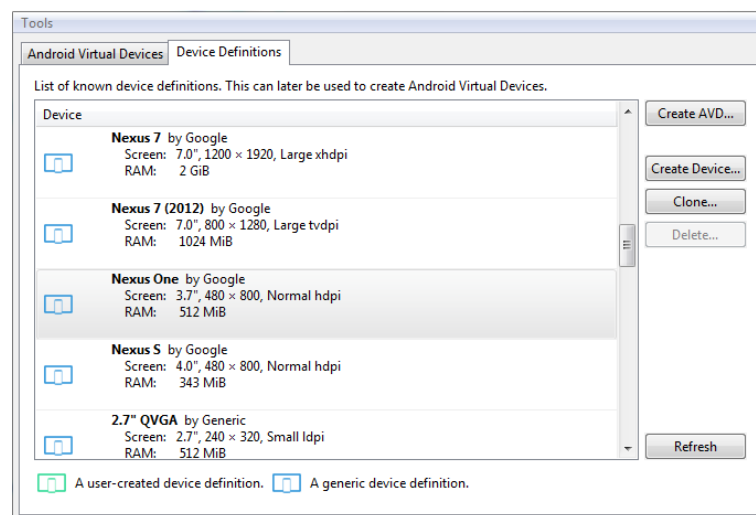
2.2.1 Android SDK

Android SDK to zestaw narzędzi programistycznych oferowanych dla programistów zamierzających tworzyć aplikacje na platformę Android. Jest on modularny, poprzez SDK Managera możemy zainstalować tylko te komponenty, które nas interesują. Wspierane wersje systemu operacyjnego to Linux (każda nowoczesna dystrybucja), Windows XP (lub nowszy), Mac OS X 10.5.8 (lub nowszy). Aktualnie programiści mogą tworzyć aplikacje korzystając tylko z urządzenia z systemem Android za pomocą innej aplikacji która jest środowiskiem dostarczającym możliwość pisania programów w Javie lub C++. Standardowe środowiska wspierane przez Androida to Eclipse z pluginem ADT, IntelliJ IDEA, NetBeans również z pluginem NB.[63] Ulepszenia zestawu narzędzi Android SDK powstają współbieżnie z ogólnym rozwojem systemu Android. Nowe wersje SDK wspierają również stare, w razie potrzeby testowania aplikacji na starym sprzęcie. [64]

2.2.2 SDK Tools

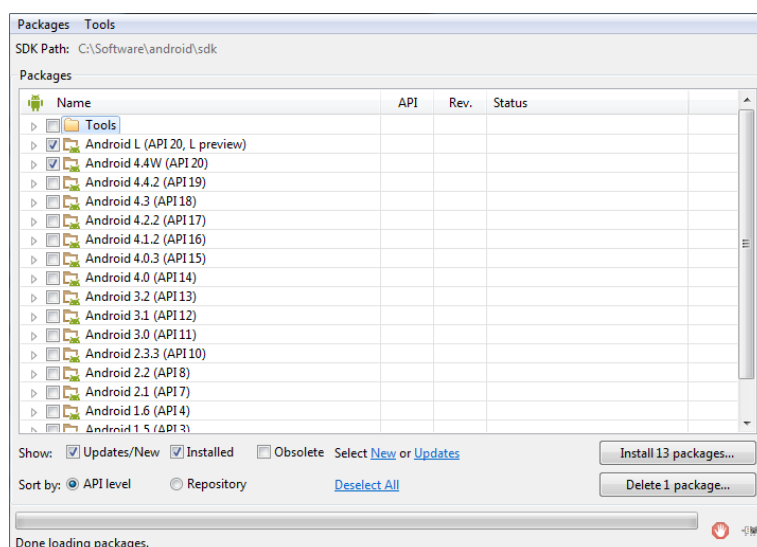
Android SDK dzieli się na dwie części: SDK Tools oraz Platform Tools. Najważniejsze narzędzia wchodzące w skład pierwszej części to:

- AVD Manager - odpowiedzialny za zarządzanie wirtualnymi urządzeniami z systemem operacyjnym Android. Jest to najłatwiejsza i najwygodniejsza opcja stworzenia nowego wirtualnego urządzenia i odpowiedniego sparametryzowania go. Dostarcza ona graficzny interfejs, w którym programista może stworzyć i zarządzać wirtualnymi urządzeniami.[70]

RYСУNEK 2.7: Widok narzędzia AVD Manager z predefiniowanymi urządzeniami mobilnymi

- SDK Manager - wspomniany wyżej, odpowiedzialny za instalację modułów, które nas interesują. Android SDK tworzy strukturę i rozdziela narzędzia, platformę oraz inne składniki w różne moduły. Kiedy powstaje nowa wersja narzędzi SDK lub nowa wersja systemu, SDK Manager może zostać użyty w celu pobrania nowych elementów.[69]

RYSUNEK 2.8: Widok narzędzia SDK Manager

- Emulator - emulator systemu android, stworzony przez AVD Managera.
- Dalvik Debug Monitor (DDMS) - jest to narzędzie pomocne w debugowaniu aplikacji. Dostarcza on takich funkcji jak przekierowanie portów, przechwyt obrazu na urządzeniu, informacje o wątkach, stosie, a także o metodach, które są uruchomione jeżeli włączymy ich profilowanie.

2.2.3 Platform Tools

- Android Debug Bridge - narzędzie pozwalające na komunikację z podłączonym urządzeniem. Jest także używany do instalacji i uruchamiania aplikacji. Składa się z 2 części, klienta i serwera, które komunikują się ze sobą.

2.2.4 Apktool

Jest to narzędzie do tak zwanej inżynierii odwrotnej (ang. *Reverse engineering*). Umożliwia ono dekodowanie programu do prawie oryginalnej formy. Następnie, po dokonaniu pewnych modyfikacji, umożliwia ono zbudowanie aplikacji z powrotem do wyjściowej formy.[6]

2.2.5 Keystore

Jest to repozytorium przechowujące certyfikaty bezpieczeństwa. Do zarządzania certyfikatami istnieje narzędzie o nazwie keytool. Umożliwia ono użytkownikom zarządzanie prywatnymi/publicznymi kluczami, certyfikatami jak i podpisem elektronicznym.[7]

2.2.6 Jarsigner

System Android wymaga, aby aplikacje na nim instalowane były cyfrowo podpisane. Dzięki temu system może zweryfikować autora aplikacji. Podpisywanie aplikacji dzielimy na 2 sposoby: tryb debugowania (ang. *Debug mode*) oraz tryb wydania (ang. *Release mode*). Przy korzystaniu ze zintegrowanego środowiska programistycznego zwykle aplikacja zostaje cyfrowo podpisana automatycznie, podczas instalacji jej na telefonie. Jarsigner umożliwia popisanie aplikacji manualnie, korzystając z linii poleceń.

Kryteria ważności podpisu elektronicznego są następujące:[68]

- Nie było żadnej modyfikacji zasobów po podpisaniu
- Certyfikat nie jest przestarzały

Dodatkowo osoba podpisująca archiwum musi być rozpoznawana, czyli jest certyfikat klucza publicznego musi być identyfikowany jako zaufany przed walidacją. W innym przypadku, każdy byłby w stanie wygenerować podobny certyfikat, o tej samej nazwie i przedstawić archiwum jako nienaruszone.[68]

2.2.7 Zużycie procesora

Czas pracy procesora jest to czas, w którym procesor (ang. *CPU*) został użyty to przetwarzania zadanych instrukcji, w przeciwieństwie do oczekiwania na wejście/wyjście lub przejścia w stan oczekiwania (ang. *Idle mode*). Zużycie procesora natomiast mierzone jest w procentach jako całkowita wydajność procesora. Głównie zastosowanie to określenie ogólnej zajętości systemu. Wysokie zużycie procesora oznacza zbyt małą moc procesora, lub zbyt wygórowane oczekiwania użytkownika.

2.3 Ważne koncepcje i pojęcia dotyczące App Inventora

Istnieje kilka pojęć, które są warte uwagi. Zostały one zawarte w tym rozdziale.

2.3.1 Publikacja aplikacji na Google Play

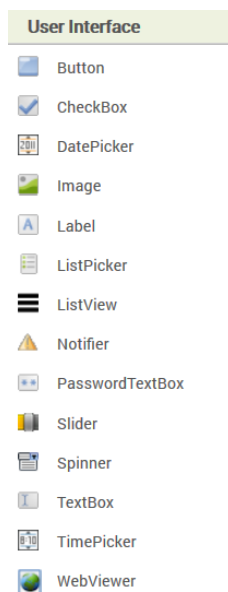
Aplikacje zbudowane za pomocą App Inventora mogą zostać przesłane do marketu Google Play. Każda aplikacja, która ma zostać opublikowana musi posiadać wersję kodu (ang. *Version-Code*) oraz nazwę wersji (ang. *VersionName*). Te parametry można ustawić we właściwościach głównego komponentu[9]. Wersja kodu jest to całkowita wartość, która nie jest widoczna dla użytkowników w Google Play. Potrzebna jest do sprawdzenia, czy aplikacja została aktualizowana lub dezaktualizowana do poprzedniej wersji. Nazwa wersji może być dowolna, jednak wg konwencji powinna to być liczba zmiennoprzecinkowa. Domyślnie posiada wartość 1.0. Jest ona zwiększana o 0.1 lub 1 dla małej i dużej zmiany.

Skończony projekt możemy wyeksportować do pliku .apk, który jest automatycznie cyfrowo podpisany kluczem prywatnym powiązany z naszym kontem. Kiedy tworzymy nową wersję, ten sam klucz jest używany do podpisu. Kiedy urządzenie z system android posiada zainstalowaną aplikację, zapamiętuje on klucz który użyto do podpisu. Celem zainstalowania wyższej wersji należy zastosować do podpisu ten sam klucz.

Repozytorium keystore, w którym znajduje się klucz, domyślnie jest stworzone na serwerze, więc nie potrzebujemy specjalnie go tworzyć. Istnieje również opcja eksportu i importu repozytorium. Jest ona przydatna przy przenoszeniu projektu na inny serwer.

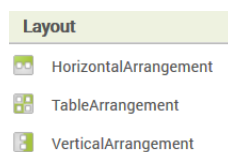
2.3.2 Paleta z dostępnymi komponentami

- **User Interface** - w większości widoczne komponenty, które są związane z interfejsem użytkownika.

RYSUNEK 2.9: Komponenty z sekcji User Interface

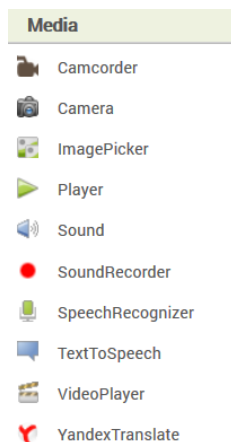
- Button - przycisk.
  - CheckBox - pole wyboru.
  - DatePicker - komponent dający możliwość wyboru daty.
  - Image - komponent umożliwiający wyświetlenie przesłanego zdjęcia.
  - Label - etykieta, na której zwykle wyświetlany jest kawałek tekstu.
  - ListPicker - komponent, który po kliknięciu wyświetla listę, z której użytkownik może wybrać wartość. Daje on także możliwość automatycznego osadzenia wyszukiwarki na liście.
  - ListView - komponent, który pozwala na osadzenie i wyświetlenie listy elementów.
  - Notifier - komponent wyświetlający powiadomienia, a także umożliwiający logowanie na 3 poziomach (Error, Warn, Info).
  - TextBox - komponent umożliwiający wpisywanie tekstu.
  - PasswordTextBox - taki sam komponent jak TextBox jednak wpisywany tekst nie jest widoczny dla użytkownika.
  - Slider - jest to pasek postępu, który dodatkowo umożliwia użytkownikowi przeciąganie.
  - Spinner - element wyświetlający pop-up z listą elementów do wyboru.
  - TimePicker - element pozwalający na wybór czasu.
  - WebViewer - komponent umożliwiający umieszczenie dowolnej strony internetowej w aplikacji.
- **Layout** - Komponenty odpowiedzialne za rozmieszczenie pozostałych komponentów. Są to kontenery, w które mogą zostać umieszczane inne widoczne komponenty.

RYSUNEK 2.10: Komponenty z sekcji Layout

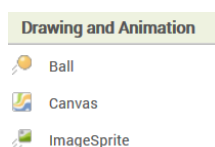
- HorizontalArrangement - elementy umieszczone w tym kontenerze są układane od lewej do prawej.

- VerticalArrangement - odwrotne działanie do poprzedniego komponentu - elementy umieszcza się od góry do dołu.
- TableArrangement - element umożliwiający ustawienie elementów postaci tabularnej
- **Media** - Komponenty związane głównie z dźwiękiem oraz kamerą.

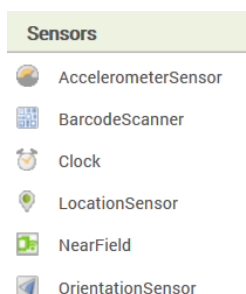
RYSUNEK 2.11: Komponenty z sekcji Media

- Camcorder - komponent umożliwiający nagrywanie filmów. Istnieje możliwość nadania nazwy pliku zawierającego nagranie.
  - Camera - komponent umożliwiający robienie zdjęć i zapisywanie ich.
  - ImagePicker - komponent uruchamiający galerię zdjęć zawartą na telefonie i dający możliwość wyboru zdjęcia. Zdjęcie, po wybraniu, jest kopiowane na kartę SD (maksymalna ilość zdjęć to 10). Następnie możemy z danego zdjęcia skorzystać w aplikacji i je wyświetlić.
  - Player - komponent odtwarzający muzykę, a także odpowiedzialny za wywołanie wibracji w telefonie.
  - Sound - komponent odtwarzający dźwięki, w porównaniu do poprzedniego, dźwięki powinny mieć krótki czas trwania, podczas gdy muzyka może być odtwarzana stosunkowo długo.
  - SoundRecorder - komponent nagrywający dźwięk.
  - SpeechRecognizer - komponent umożliwiający rozpoznanie mowy i stworzenie z niej tekstu.
  - TextToSpeech - komponent o odwrotnym działaniu do poprzedniego, zamieniający tekst na mowę. Wsparcie dla języków: czeskiego, hiszpańskiego, niemieckiego, francuskiego, duńskiego, włoskiego, polskiego, angielskiego.
  - VideoPlayer - komponent umożliwiający odtwarzanie filmu podczas działającej aplikacji. Pliki wideo muszą mieć poniżej 1MB, dodatkowo rozmiar całkowitej aplikacji wynosi maksymalnie 5MB.
  - YandexTranslate - komponent umożliwiający tłumaczenie tekstu pomiędzy językami. Korzysta on z serwisu o nazwie Yandex - <https://translate.yandex.com>. Dodatkowo urządzenie musi być podłączone do Internetu.
- **Drawing and Animation** Komponenty umożliwiające rysowanie oraz animacje.

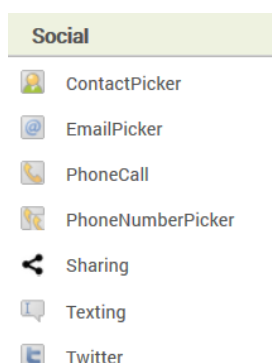
RYSUNEK 2.12: Komponenty z sekcji Drawing and Animation

- Canvas - płótno, na którym możemy rysować dwuwymiarowe obrazki (ang. *Sprite*). Obrazki te mogą się na płótnie poruszać. Każda lokalizacja na płótnie jest specyfikowana za pomocą współrzędnych X,Y.
  - ImageSprite - obrazek, który możemy umieścić na płótnie i który może reagować na dotyk, przeciąganie.
  - Ball - jest to ImageSprite, który ma ustawiony obrazek jako koło o określonym kolorze.
- **Sensors** Niektóre z sensorów, dostępnych na telefonie. Wszystkie z tych komponentów są niewidoczne.

RYSUNEK 2.13: Komponenty z sekcji Sensors

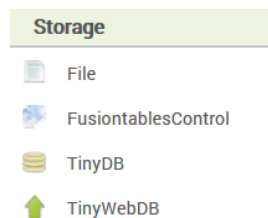
- AccelerometerSenser - akcelerometr, komponent, który umożliwia wykrycie trzęsienia telefonem, podaje wartości, odpowiadające aktualnemu wychyleniu telefonu.
  - BarcodeScanner - komponent umożliwiający skanowanie kodów kreskowych, jednak musimy posiadać dodatkowo aplikację do tego zainstalowaną już na telefonie.
  - Clock - Zegar oraz czasomierz
  - LocationSensor - komponent dostarczający informacje o położeniu gdzie się znajdujemy, czyli szerokość i długość geograficzną. Informacje te mogą nie być od razu dostępne i musimy na nie poczekać.
  - NearField - komponent oferujący możliwości NFC. Dotychczas komponent ten umożliwia czytanie i wysyłanie tagów tekstowych.
  - OrientationSensor - żyroskop - komponent dostarczający informację o urządzeniu w 3 wymiarach.
- **Social** - komponenty związane z kontaktami, e-mailami i serwisami społecznościowymi.

RYSUNEK 2.14: Komponenty z sekcji Social

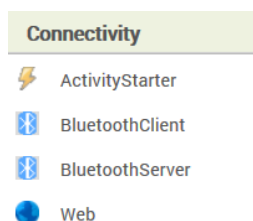
- ContactPicker - przycisk, którego naciśnięcie powoduje wyświetlenie podlegających wyborowi kontaktów społecznościowych. Po dokonaniu wyboru użytkownik zyskuje dostęp do następujących danych: nazwa, e-maile, telefony, zdjęcie kontaktu.

- EmailPicker - Textbox oferujący użytkownikowi pomoc, która polega na (automatycznym/ natychmiastowym) wyświetleniu listy adresów elektronicznych pasujących do aktualnie wpisywanego tekstu.
  - PhoneCall - komponent umożliwiający uruchomienie funkcji dzwonienia do osoby, którą wcześniej ustawimy jako właściwość komponentu.
  - PhoneNumberPicker - przycisk o podobnym działaniu do komponentu ContactPicker.
  - Sharing - niewidoczny komponent, który umożliwia udostępnienie wiadomości lub pliku innym aplikacjom.
  - Texting - komponent odpowiedzialny za zarządzanie wiadomościami. Jeżeli aplikacja działa w tle, zdarzenie przyjscia wiadomości również będzie uruchomione. Nawet jeżeli aplikacja nie jest uruchomiona pojawi się powiadomienie o przyjsciu wiadomości, po kliknięciu w nie uruchomi się aplikacja.
  - Twitter - komponent umożliwiający komunikację z serwisem internetowym Twitter. Jeżeli użytkownik zostanie pozytywnie zautentykowany i zautoryzowany, pojawia się wiele możliwości, m.in. szukanie tweetów, wysyłanie tweetów, wiadomości, obrazków.
- **Storage** - komponenty odpowiedzialne za przechowywanie danych.

RYSUNEK 2.15: Komponenty z sekcji Storage

- File - niewidoczny komponent umożliwiający zapis i odczyt pliku. Domyślne ustawienia zapisują pliki do prywatnego katalogu App Inventora, jednak istnieje możliwość ustawienia innej ścieżki
  - FusiontablesControl - komponent, który komunikuje się z serwisem internetowym dostarczonym przez Google o nazwie Fusion Tables. Tabele te umożliwiają wizualizację, udostępnienie, zapis danych. Komponent ten daje możliwość dostępu do tych danych, a także jej edycji.
  - TinyDB - baza danych dla aplikacji. Jest to odpowiednik klasy Javy - SharedPreferences. Można sobie ją wyobrazić jako mapę - klucz/wartość.
  - TinyWebDB - niewidoczny komponent, komunikujący się z internetową bazą danych.
- **Connectivity** - komponenty umożliwiające komunikację i uruchamianie innych aplikacji.

RYSUNEK 2.16: Komponenty z sekcji Connectivity

- ActivityStarter - komponent do uruchamiania zewnętrznych Activity. Przez Activity są rozumiane: inne aplikacje, kamera, wyszukiwarka internetowa, otwieranie strony internetowej, aplikacji mapy w zadanej lokalizacji. Tak naprawdę, możliwe jest wystartowanie dowolnej aplikacji, jednak trzeba znać nazwę pakietu (ang. *package name*) oraz nazwę klasy (ang. *class name*).

- BluetoothClient - komponent bluetooth klienta.
- BluetoothServer - komponent bluetooth serwera.
- Web - komponent umożliwiający wysyłanie żądań typu REST do serwera. Dostarcza od funkcje: GET, POST, PUT, DELETE.
- **LEGO MINDSTORMS** - komponenty dostarczające kontrolę nad robotami poprzez bluetooth. W niniejszej pracy magisterskiej zostały pominięte, ze względu na brak powyższych robotów.

2.3.3 Dostępne bloki

- Control - bloki odpowiedzialne za przepływ informacji w aplikacji. Znajdują się tutaj instrukcje warunkowe if-else, pętle for, foreach, while, do-while. Inne bloki w tej sekcji są odpowiedzialne za otwieranie innych aplikacji lub zamykanie aktualnej.
- Logic - bloki odpowiadające za logikę. Kiedy istnieje potrzeba stworzenia instrukcji warunkowej zazwyczaj korzysta się z tych bloków. Sprawdzają one, czy zmienne są takie same lub różne. Są tutaj też wartości true i false.
- Math - bloki odpowiedzialne za wyrażenia matematyczne, min. takie jak dodawanie, odejmowanie, mnożenie, dzielenie. Ale są tu również funkcje pomocnicze, np. konwersja radianów do stopni lub odwrotnie, funkcje trygonometryczne, minimum dla zadanych argumentów, losowa wartość.
- Test - bloki odpowiedzialne za zarządzanie tekstem. Jest tutaj większość funkcji znanej klasy String z Javy. Sprawdzenie czy zmienna jest pusta, ilość znaków, zamiana występień danego elementu.
- Lists - bloki tworzące listy oraz zarządzające nimi. Istnieje możliwość dodawania, usuwania, zamiany elementów na liście za pomocą oferowanych funkcji. Dodatkowe funkcje znajdujące się tutaj to funkcje konwertujące listę do formatu wiersza lub tabeli, który można następnie umieścić w pliku csv.
- Colors - bloki z kolorami, które można przypisać stworzonym komponentom. Istnieje także możliwość zdefiniowania własnego koloru.
- Variables - bloki odpowiedzialne za tworzenie zmiennych lokalnych i globalnych. Znajdują się tutaj też bloki inicjalizujące i odczytujące wartość zmiennych (ang. *setter* i *getter*).
- Procedures - bloki tworzące procedury oraz funkcje zwracające wartość.

2.3.4 Android - przechowywanie danych

Urządzenie z systemem Android dostarcza szereg mechanizmów dotyczących przechowywania danych. Każdy z nich stosujemy do innych zadań.

- SharedPreferences - przechowuje pary klucz-wartość, czyli niewielkie ilości danych. Mechanizm wykorzystywany jest przede wszystkim do przechowywania ustawień aplikacji.[Mir]
- Baza danych SQLite – wykorzystywana do przechowywania dużej ilości uporządkowanych danych, które ze względu na swoją ilość wymagają wysokiej wydajności dostępu.[Mir]
- Pliki - w związku z wykorzystaniem bazy SQLite, która nie obsługuje przechowywania plików, dane binarne (zdjęcia, filmy, inne pliki) powinniśmy przechowywać w ich niezmienniej formie, na karcie lub pamięci wbudowanej w urządzenie.[Mir]

Rozdział 3

App Inventor

3.1 Wstęp

W niniejszym rozdziale zawarto opis architektury oraz główne komponenty wykorzystywane przez App Inventora. Pomoże to zrozumieć zalety oraz wady powyższego narzędzia.

App Inventor jest systemem pozwalającym na tworzenie aplikacji poprzez używanie jedynie przeglądarki internetowej. Jest to zatem aplikacja internetowa umożliwiająca zredagowanie programu informatycznego nawet przez użytkowników dysponujących niewielkim zasobem profesjonalnej wiedzy i umiejętności z zakresu programowania.

3.1.1 Historia

Aplikacja została uruchomiona w lipcu 2010 roku. Można było wtedy skorzystać z niej, kiedy programista złożył odpowiednie żądanie. W grudniu platforma została udostępniona publicznie. W drugiej połowie 2011 roku Google udostępnił kod źródłowy oraz został sponsorem wykładając fundusze na stworzenie Centrum Nauki o Urządzeniach Mobilnych MIT (ang. *MIT Center for Mobile Learning*). Wersja MIT została uruchomiona w marcu 2012 roku.[And13]

W grudniu 2013 została wydana druga wersja systemu App Inventor. Starszą wersję określono jako Classic. Oba narzędzia są do siebie bardzo podobne, jednak projektów stworzonych w pierwszej wersji systemu nie można zaimportować do wersji nowszej. W niniejszej pracy magisterskiej skupiono się na nowszej wersji App Inventora.

Potencjał aplikacji jest bardzo duży. Można to stwierdzić obserwując ilość aktywnych użytkowników. W maju 2014 ich liczba wynosiła 87tys. tygodniowo. Liczba zarejestrowanych użytkowników to 1,9mln w 195 krajach świata. Stworzyli oni łącznie 4,7mln projektów.[And]

3.1.2 Architektura

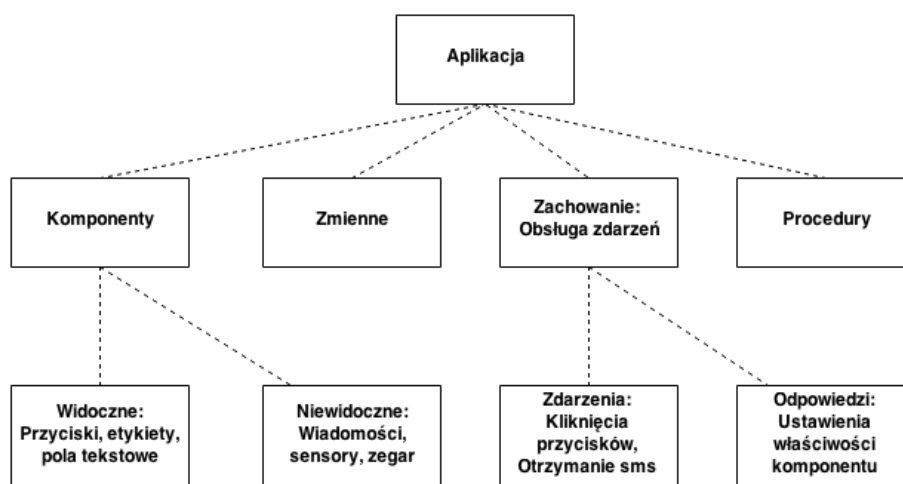
Każda aplikacja ma swoją wewnętrzną strukturę, którą trzeba dokładnie zrozumieć, aby tworzyć efektywne oprogramowanie. Architektura aplikacji składa się głównie z 2 części: komponenty oraz ich zachowanie. Można z pewnym dystansem przyjąć, że za komponenty odpowiada widok Designera, a za zachowanie komponentów widok edytora.

3.1.3 Komponenty

Komponenty można podzielić na 2 rodzaje: widoczne oraz niewidoczne.

- Widoczne użytkownik widzi gołym okiem. Należą do nich przyciski, etykiety, pola tekstowe. Definiują one interfejs użytkownika.
- Niewidocznych komponentów, jak sama nazwa wskazuje, użytkownik nie widzi. Nie są one częścią interfejsu. Dostarczają one dostępu do wbudowanych funkcjonalności telefonu. Są to różne sensory np. akcelerometr, moduł gps, komponent zamiany tekstu na mowę itp.

Oba rodzaje komponentów posiadają zbiór swoich właściwości. Właściwości danego komponentu są to informacje jakie komponent posiada. Etykieta posiada między innymi rodzaj, wielkość, dekorację, kolor czcionki, wielkość, widoczność etykiety. Użytkownik nie widzi danych właściwości, obserwuje on rezultat konkretnych ustawień na ekranie urządzenia.

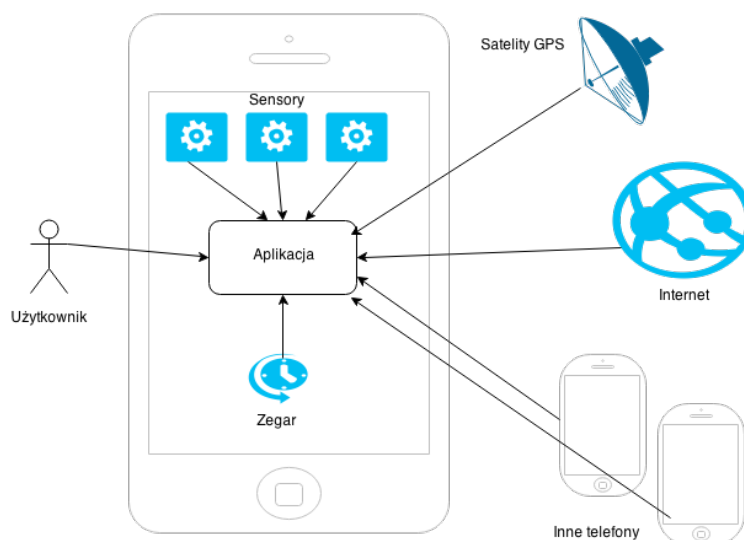
RYSUNEK 3.1: Architektura aplikacji stworzonej przez App Inventora[3]

3.1.4 Zachowanie aplikacji

Zrozumienie zasady tworzenia komponentów i ich właściwości jest proste. Nazwy komponentów są intuicyjne, więc nie powinno być problemu z odnalezieniem tego, który interesuje programistę. Z drugiej strony zachowanie komponentów może okazać się bardziej skomplikowane. Mimo wszystko App Inventor stara się wizualizować bloki opisujące zachowanie w jak najprostszej formie.

Kiedy zaczynano pisać aplikacje, można było je porównać do recept, gdzie ciąg zdarzeń ukazany jest jako liniowa sekwencja instrukcji. Typowa aplikacja może uruchomić transakcję w banku, dokonać pewnych obliczeń, zmodyfikować stan konta i na koniec wyświetlić nowe saldo.[3]

W dzisiejszych czasach większość aplikacji nie wpasowuje się w powyższy schemat. Zamiast wykonywać ciąg instrukcji w odpowiedniej kolejności, reagują na zdarzenia, które są inicjowane przez użytkownika danej aplikacji. Jednym z przykładów jest kliknięcie przycisku lub trzęsienie telefonem, który jest zaprogramowany tak, aby na każdy bodziec móc umieć odpowiedzieć. Wiele zdarzeń jest inicjowanych przez użytkownika, ale są też wyjątki. Aplikacja może reagować na zdarzenia, które w nie wymagają interakcji z użytkownikiem. Często są to niewidoczne komponenty umieszczone w Designerze. Poniższy rysunek prezentuje aplikację otoczoną wieloma zdarzeniami.

RYSUNEK 3.2: Aplikacja reagująca na zdarzenia zewnętrzne i wewnętrzne[3]

Jednym z powodów dlaczego App Inventor jest tak intuicyjny jest zastosowanie prostej koncepcji nazywania zdarzeń. Zdefiniowanie zdarzenia polega na przeciągnięciu go z palety na główny

ekran, a następnie napisanie konkretnego zachowania. Przykładem takiego zdarzenia jest obsługa akcelerometru. Po zatrząśnięciu telefonem, pojawia się tekst *Shaking!*.

RYSUNEK 3.3: Obsługa zdarzenia trzęsienia telefonem

Zdarzenia można podzielić w zależności od jego typu:

- Zainicjowane przez użytkownika - najbardziej popularny typ zdarzenia - głównie jest to obsługa zdarzeń dotyku ekranu.
- Inicjalizujące - są wykonywane, gdy dany komponent jest tworzony.
- Czasowe - są uruchamiane, co pewien interwał czasowy.
- Animacje - są zależne od obiektów (spritów) które zostały stworzone. Mogą zostać uruchomione gdy obiekty ze sobą kolidują, wylatują poza ekran.
- Zewnętrzne - są uruchamiane gdy urządzenie odbierze jakiś sygnał zewnętrzny typu, odczyt pozycji urządzenia z satelity, reakcja na przychodzący sms.

Programowanie aplikacji odbywa się poprzez zdefiniowanie interfejsu, a następnie napisanie zachowania danej aplikacji, dla różnych zdarzeń, które mogą wystąpić. Inaczej mówiąc, komponenty tworzone są najpierw w Designerze i tam przypisywane są do nich właściwości. Programista po otrzymaniu interesującego go wyglądu może przystąpić do opisu zdarzeń.

3.1.5 Debugowanie aplikacji

Najłatwiejszy sposób instalacji i testowania aplikacji odbywa się przez wifi. Musimy pobrać dodatkową aplikację na urządzenie z systemem Android. Następnie na stronie App Inventora uruchamiamy opcję połączenia z telefonem i pojawia nam się na monitorze kod QR, który skanujemy telefonem, z pomocą ściągniętej aplikacji. Po wykonaniu powyższych czynności następuje automatyczna instalacja aplikacji na telefonie. Dzięki aplikacji następuje również automatyczne uaktualnienie wprowadzonych zmian, nie zachodzi konieczność jej ponownego uruchamiania. Powyżej opisany sposób debugowania aplikacji jest rekomendowany, ale należy wspomnieć o istnieniu dwóch innych możliwości. Jedną z nich odnosi się do przypadku, gdy nie posiadamy urządzenia z systemem Android. Możemy wówczas użyć emulatora. Trzecia opcja to możliwość połączenia telefonu z komputerem i aplikacją przez kabel USB.

3.2 Praca ze środowiskiem App Inventor

3.2.1 Podłączenie telefonu/tabletu

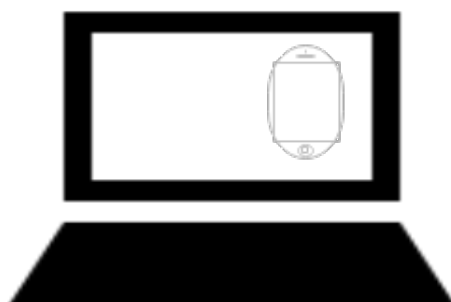
Aby zacząć pracę z App Inventorem należy połączyć telefon z platformą. Designer i Block Editor działają całkowicie w przeglądarce. Aby zobaczyć aplikację podczas budowania trzeba wybrać jedną z trzech możliwości.[50]

Pierwszą opcją jest rekomendowaną przez App Inventora jest użycie WiFi. Nie trzeba wtedy instalować żadnych programów na komputerze. Jedną aplikacją, którą należy zainstalować jest *App Inventor Companion App*.

RYSUNEK 3.4: Połączenie telefonu przez WiFi

Kolejną opcją jest dla osób nie posiadających urządzenia z systemem Android. Należy zainstalować oprogramowanie umożliwiające uruchomienie emulatora. Jest to również przydatna opcja, gdy nauczyciel musi pracować z grupą studentów i musi każdemu z nich zapewnić urządzenie z Androidem.[50]

RYSUNEK 3.5: Korzystanie z emulatora zainstalowanego na komputerze

Ostatnią opcją jest zainstalowanie odpowiedniego oprogramowania, aby połączyć zewnętrzne urządzenie z systemem Android za pomocą USB. Może to być przydatne również gdy niektóre zapory sieciowe w szkołach i innych organizacjach blokują dostęp do WiFi.[50]

RYSUNEK 3.6: Korzystanie z telefonu podłączonego za pomocą USB

3.2.2 Współdzielenie i budowanie aplikacji

Istnieje możliwość współdzielenia stworzonych aplikacji w wykonywalnym formacie *.apk*, które mogą zostać zainstalowane na urządzeniu lub w wersji dającej możliwość edycji w platformie - jest to format *.aia*. Dodatkowo aplikacje stworzone za pomocą App Inventora można udostępniać w markecie Google Play.[51]

3.2.3 Porady i wskazówki

Istnieje kilka elementów, które ułatwiają pracę z tworzonymi aplikacjami. Poniżej zostały one wskazane.[52]

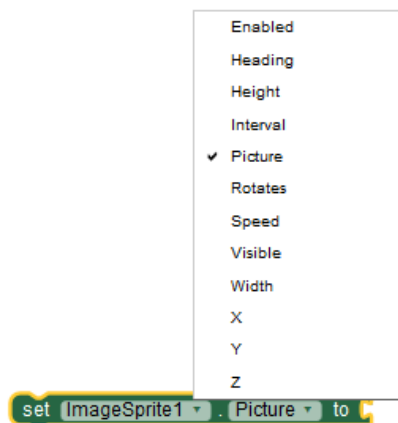
- Tworzenie komentarzy - platforma daje możliwość pisania komentarzy przy zdefiniowanych blokach. Mimo że jest to programowanie wizualne, warto to robić, aby inni, którzy będą patrzeć na stworzoną aplikację szybciej zrozumieli jej działanie.

- Kondensowanie bloków - tworząc większy projekt, ilość bloków na ekranie osiąga znaczącą liczbę i nie jest łatwo programiście się odnaleźć. App Inventor daje możliwość ukrywania bloków, aby zrobić więcej miejsca na ekranie i tym samym ułatwiać tworzenie aplikacji.
- Szybkie wybieranie - po stworzeniu kilku aplikacji programista ma świadomość jakie bloki oferuje App Inventor. Aby w szybki sposób stworzyć kolejne wystarczy, że zacznie on pisać potrzebną mu nazwę bloku. Dana czynność wyświetli listę, pasujących do wpisanego słowa, bloków.
- Szybkie usuwanie - zamiast przeciągania bloków do ikony śmietnika, można użyć klawisza *DEL*.
- Kopiuj/Wklej - jeżeli istnieje potrzeba wykorzystania jeszcze raz wcześniej stworzonych już bloków, App Inventor umożliwia ich skopiowanie i wklejenie.

3.2.4 Nowości w 2 wersji

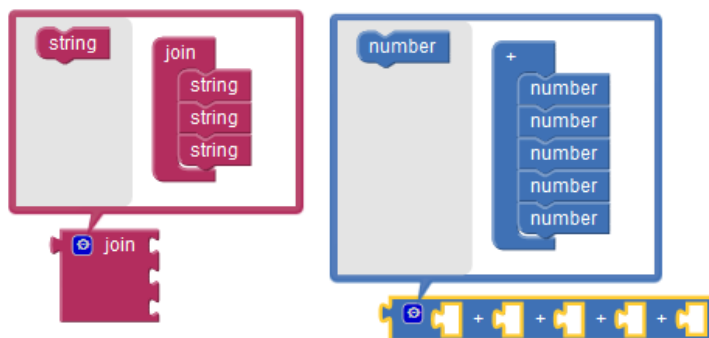
App Inventor różni się od poprzedniej wersji w wielu aspektach.[53] Niektóre elementy wydają się tak naturalne, że niektórzy mogą się zastanawiać, jak programiści mogli używać App Inventora w poprzedniej wersji. Poniżej zaprezentowano kilka z nich:

- Listy rozwijane - niektóre bloki w App Inventorze mają do wyboru listę rozwijaną odpowiadającą za właściwości komponentu.[54]

RYSUNEK 3.7: Wykorzystanie zmiany właściwości za pomocą listy rozwijanej

- Mutatory - nowa funkcja dająca możliwość niektórym blokom rozbudowania się lub pomniejszenia, a nawet zmianę dotychczasowego zachowania. Mutatory mogą zmieniać kształt. Programista ma możliwość przeciągnięcia dodatkowych mniejszych bloczków i przypisanie ich do bloku głównego.[55] Poniżej na obrazku zaprezentowane są często używane mutatory:

RYSUNEK 3.8: Mutator łączenia tekstu oraz działań matematycznych

- Zmienne lokalne i globalne - zmienna globalna jest komponentem dostępnym w każdym bloku. Programista może w każdym miejscu zmienić lub odczytać jej wartość. Zmienne lokalne deklarowane są wewnątrz funkcji lub jest to argument przekazany do funkcji. Oznacza to że można uzyskać do nich dostęp tylko w zadeklarowanym obszarze.[56]
- Emulator - ze względu braku urządzenia z systemem Android istnieje możliwość tworzenia aplikacji używając emulatora. Działa on tak samo jak urządzenie zewnętrzne, tylko że wyświetla się na monitorze komputera. Większość szkół nie posiada funduszy na dużą liczbę urządzeń z systemem Android. Uczniowie tworzą wtedy aplikacje za pomocą emulatora, a następnie używają urządzenia do końcowych testów.[57]
- Kolory - w drugiej wersji App Inventor dostarczył bloki dające możliwość wybrania koloru. Programista może wybrać kolor z predefiniowanej palety, lub skorzystać z odpowiedniego bloku podając wartości RGB.[58]
- App Inventor działa całkowicie w przeglądarce internetowej. Poprzednio należało zainstalować plik Javy nazwany Block Editor. Aktualnie Block Editor jest to inny tryb, w który można się przełączyć z przeglądarki.[53]
- Wyeksportowany kod posiada rozszerzenie *.aia* zamiast *.zip* [53]

3.3 Główne komponenty

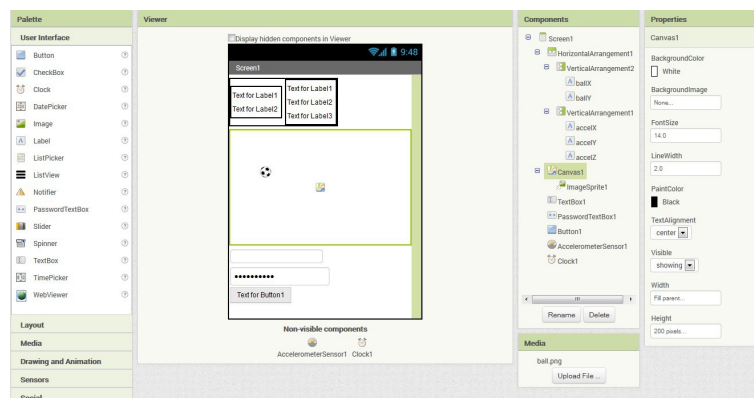
App Inventor celowo ułatwia programowanie poprzez wizualizację tworzonych komponentów i intuicyjny interfejs. App Inventor składa się z 3 głównych komponentów, jakimi są:

- App Inventor Designer
- App Inventor Blocks Editor
- Android Device Emulator

3.3.1 App Inventor Designer

Jednym z głównych widoków których można używać jest widok Designera. Projektowanie interfejsu użytkownika polega na przeciąganiu komponentów z dostępnej palety, wliczając w to także niewidoczne komponenty, takie jak sensory. W tym widoku można również zmieniać właściwości obiektów, które zostały stworzone. Między innymi istnieje możliwość zmiany położenia, wielkości, układu (pionowy, poziomy).

Designer jest zaprojektowany jako zwykła aplikacja internetowa. Tak więc uruchamia się go, jak zwykłą stronę internetową wpisując jej adres [www](http://www.appinventor.edu).

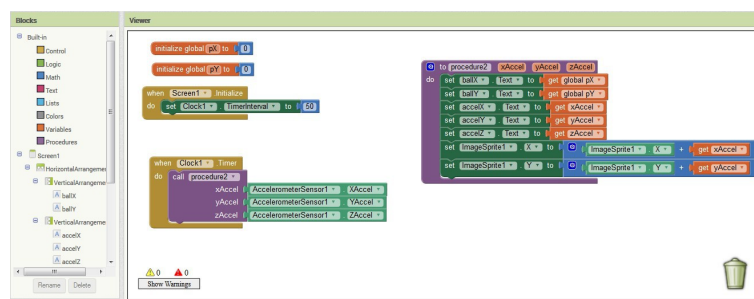

RYSUNEK 3.9: App Inventor Designer

3.3.2 App Inventor Blocks Editor

Drugim widokiem jest Blocks Editor. Zachowanie aplikacji zostaje tutaj zaprogramowane poprzez połączenie odpowiednich bloków. Istnieje możliwość korzystania z bardziej generalnych komponentów, a także z bardziej specyficznych. Dla każdego komponentu, który został stworzony w interfejsie graficznym (Designerze) są dostępne bloki mówiące, co tak naprawdę jest możliwe do zrobienia. Wygląda to w ten sposób, że komponenty są przeciągane z dostępnej palety metodą "przeciągnij i upuść", a następnie łączone jak puzzle.

Ta część aplikacji normalnie reprezentowana jest przez kod napisany przez programistę. Zatem napisanie zachowania aplikacji odbywa się poprzez łączenie puzzli, bez wymogu znajomości języka Java.

RYSUNEK 3.10: App Inventor Blocks Editor

3.3.3 Android Device Emulator

Android Device Emulator jest to emulator telefonu lub tabletu. Przedstawia on wirtualną wersję smartphonu, w której znajdują się obsługa dotyku ekranu, przyciski systemowe oraz typowe funkcje.

Wprowadzone zmiany, natychmiast reflektują na działanie aplikacji. Nie ma potrzeby jakiegolwiek kompilacji i uruchamiania aplikacji od nowa. Jeżeli aplikacja zostanie uruchomiana, kompilacja zmienionych fragmentów oraz zainstalowanie ich na emulatorze dzieje się w czasie rzeczywistym. Jest to bardzo wygodna opcja budowania aplikacji i testowania jej. Zmiany, które zrobimy, są od razu widoczne na ekranie.

RYSUNEK 3.11: Android Device Emulator

Rozdział 4

Zastosowane podejście do porównania programownia wizualnego i natywnego

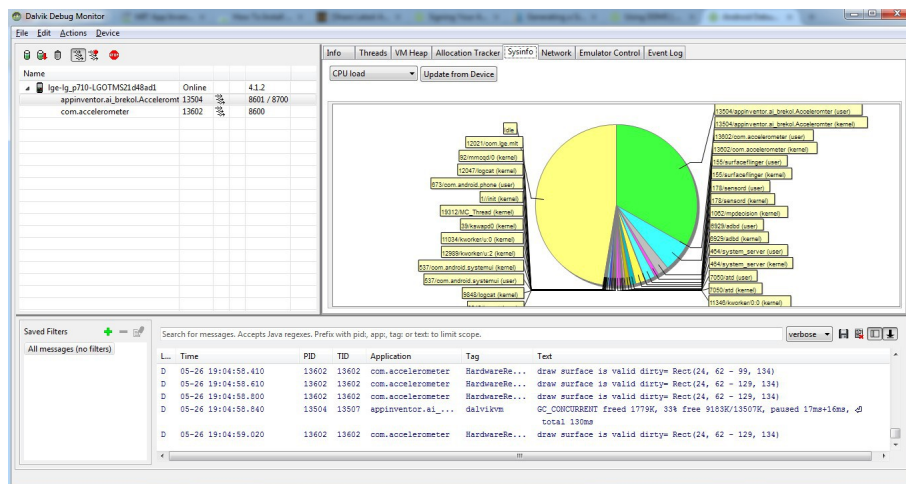
W niniejszym rozdziale zawarto opis zastosowanego podejścia, do porównania programowania wizualnego i programowania natywnego.

4.1 Wstęp

Zastosowane podejście polegało na stworzeniu jak największej ilości aplikacji, wykorzystujących różne komponenty. Następnie należało wykreować analogiczne aplikacje w języku Java. Dysponując obszerną, pokrywającą niemal wszystkie możliwości App Inventora liczbą aplikacji programista jest w stanie udzielić odpowiedzi na wiele pytań dotyczących tego narzędzia, postawionych we wstępie pracy. (1.2)

4.2 Dalvik Debug Monitor

Na poniższym obrazku widać narzędzie Dalvik Debug Monitor. Na telefonie uruchomione są dwa dodatkowe, poza systemowymi, procesy jednocześnie. Po prawej stronie widać wykres obciążenia procesora, poszczególnych procesów.

RYSUNEK 4.1: Przykładowy zrzut ekranu DDMS

4.2.1 Uruchamianie aplikacji w androidzie

W systemie Android każda aplikacja jest uruchamiana w osobnym procesie, a każdy z procesów działa na swojej własnej wirtualnej maszynie. Każda z tych wirtualnych maszyn wystawia unikalny port, do którego może się podłączyć debbuger. Dalvik Debug Monitor (2.2.2) zaraz po starcie podłącza się do Android Debug Bridge (ADB) - narzędzia, które pozwala na komunikację z podłączonym urządzeniem (2.2.3).

4.2.2 Połączenie ADB - DDMS

Po podłączeniu urządzenia tworzony jest serwis monitorujący pomiędzy ADB a DDMS, który powiadamia DDMS, kiedy wirtualna maszyna na urządzeniu jest uruchomiona lub zakończona. Gdy wirtualna maszyna wystartuje DDMS odbiera ID (pid) procesu uruchomionego na tej maszynie korzystając z ADB. Następnie tworzone jest połączenie do debbugera maszyny wirtualnej. Po tych operacjach DDMS jest w stanie komuniokować się z maszyną wirtualną, korzystając z dostosowanego protokołu.[4]

4.3 Zużycie procesora i pamięci

Każda aplikacja powoduje zużycie procesora oraz zajmuje miejsce w pamięci. Do pomiaru tych wielkości użyto Dalvik Debug Monitor.

4.3.1 Debugowanie

Aplikację napisaną w Javie możemy konfigurować dowolnie. Między innymi, ustawiając parametr, mamy możliwość debugowania:

```
android:debuggable="true"
```

Jest to ważne, ponieważ aplikacja (plik *.apk) wyeksportowana z App Inventora jest niemożliwa do debugowania. Powyższy parametr ma fałszywą wartość logiczną. Aby to zmienić trzeba aplikację zdekompilować, aby zobaczyć źródła aplikacji i zmienić opcję debugowania.

4.3.2 Dekompilacja i podpis cyfrowy

Dekompilacja odbywa się za pomocą darmowego narzędzia apktool.

```
apktool -d aplikacja.apk
```

Po wykonaniu powyższej komendy zostaje tworzony folder z taką samą nazwą jak nazwa aplikacji. Plik AndroidManifest.xml jest już czytelny i możemy zmienić w nim parametr odpowiadający za debugowanie. Po zmianie, aplikację trzeba skompilować ponownie. Trzeba uruchomić poniższą komendę:

```
apktool -b aplikacja
```

Aplikacja została skompilowana ponownie do pliku *.apk. Aby zainstalować ją na urządzeniu należy ją jeszcze cyfrowo podpisać. Generujemy klucz dla aplikacji:

```
keytool -genkey -v -keystore keystore -alias alias_aplikacji -keyalg RSA  
-keysize 2048 -validity 20000
```

Następnie podpisujemy aplikację:

```
jarsigner -verbose -keystore keystore aplikacja.apk alias_aplikacji
```

Ostatecznym krokiem jest zainstalowanie aplikacji na telefonie:

```
adb install aplikacja.apk
```

Dzięki tym wszystkim czynnościom maszyna wirtualna uruchamiająca aplikację uruchomiona na telefonie udostępnia na port umożliwiający debugowanie. Do tego portu podłącza się Dalvik Debug Monitor, z którego możemy odczytać różne statystyki aplikacji i porównać je ze statystykami aplikacji napisanej natywnie w języku Java.

4.4 Tworzone aplikacje

W celu przetestowania możliwości App Inventora zostało stworzone kilka aplikacji. Tworzone programy były nastawione na różne aspekty App Inventora. Każda z nich miała za zadanie testować inne funkcje. Główne elementy, które wymagały sprawdzenia zostały przedstawione poniżej:

- Szeroko rozumiana wydajność urządzenia. Trzeba sprawdzić jak urządzenie zachowuje się podczas różnych algorytmów.

- Płynność i responsywność ekranu. W tworzonych aplikacjach końcowy użytkownik jest zazwyczaj wymagający zawsze oczekuje płynnej animacji.
- Sensory urządzenia - w smartphonach istnieje bardzo duża liczba sensorów. Trzeba sprawdzić ile z nich i w jaki sposób można wykorzystać.
- Baza danych - smartphony przechowują ustawienia aplikacji w bazie danych. Jest ona naturalną częścią aplikacji.
- Zaawansowana aplikacja. Próba odtworzenia wcześniej już napisanej aplikacji w Javie.

Rozdział 5

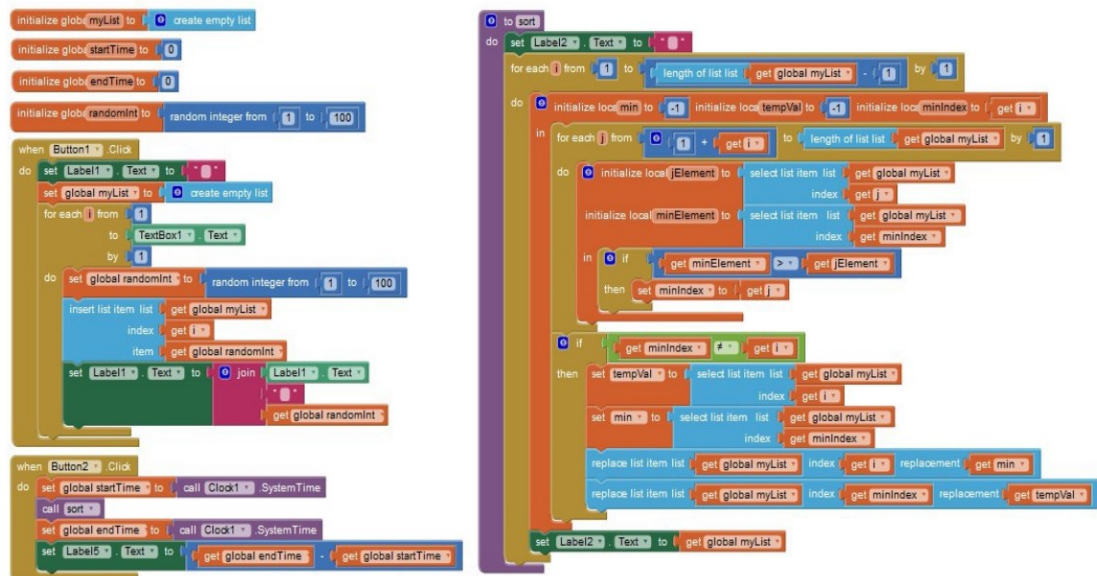
Wyniki eksperymentu

Dany rozdział zawiera wyniki z przeprowadzonych badań oraz wnioski. Każda aplikacja, która została napisana została przedstawiona i opisana z różnych perspektyw. Na końcu rozdziału zostały przedstawione wady i zalety obu podejść. Z wyjątkiem ostatniej aplikacji zostały najpierw stworzone w App Inventorze, a następnie zostały przepisane na język Java.

5.1 Aplikacje testujące wydajność

5.1.1 Sortowanie

Aplikacja polega na wygenerowaniu listy losowych elementów, a następnie posortowaniu jej. Do sortowania został użyty prosty algorytm sortowania przez wybieranie ang. *Selection Sort*.

RYСУNEK 5.1: Aplikacja sortująca - App Inventor

Na powyższym rysunku widać bloki potrzebne do stworzenia aplikacji w App Inventorze. Bez głębszej analizy zrozumienie działania bloków, może okazać się kłopotliwe. Jest to prosty algorytm, a napisanie go za pomocą dostępnych bloków okazało się skomplikowane. Można sobie łatwo wyobrazić, że napisanie bardziej skomplikowanego algorytmu byłoby bardzo nieczytelne. Ilość użytych bloków zdecydowanie by wzrosła, dodatkowo utrzymanie takiej aplikacji niesie za sobą wysokie koszty wprowadzenia nowych osób do jej rozwijania.

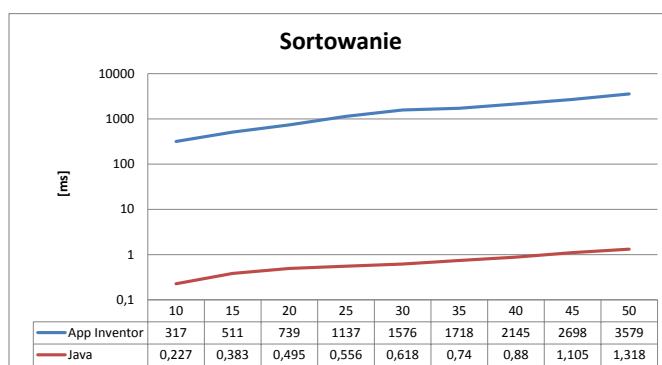
Sortowanie napisane w Javie jest zrozumiałe dla każdego programisty. Do sortowania została użyta lista, jako odpowiednik listy w App Inventorze, nie ma tam dostępnych tablic.

```

void sort(List<Integer> list){
    for(int i =0;i<list.size()-1;i++){
        int index = i;
        for(int j=i+1;j<list.size();j++){
            if(list.get(j) < list.get(index) ){
                index = j;
            }
        }
        if(index != i){
            int tmp = list.get(i);
            list.set(i, list.get(index));
            list.set(index, tmp);
        }
    }
}

```

W algorytmach bardzo ważna jest wydajność. Oba algorytmy działają w ten sam sposób, jednak wydajność sortowania listy napisanej w Javie jest zdecydowanie wyższa. Można to zaobserwować na poniższym wykresie. Przesortowanie bardzo małej liczby elementów zajmuje App Inventorowi bardzo dużo czasu. Przy 25 elementach czas sortowania przekroczył 1 sekundę. Jest to bardzo słaby wynik w porównaniu do sortowania napisanego w Javie. Średnio czas sortowania był 2 tysiące razy mniejszy! Na poniższym uwidaczniającym różnicę wykresie zastosowano skalę logarymiczną, aby zobaczyć różnicę.

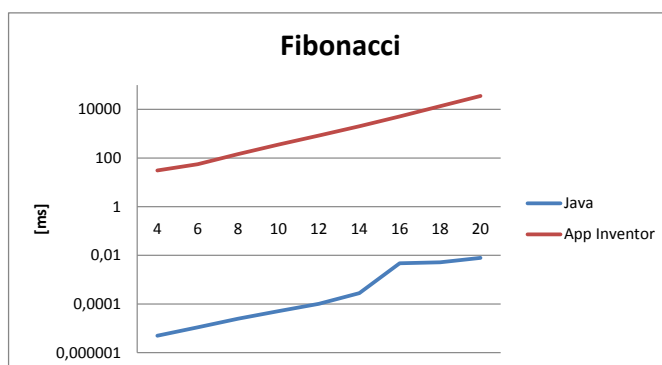

RYSUNEK 5.2: Wykres przedstawiający czas sortowania

Napisanie omawianej aplikacji w Javie nie było żadnym problemem. Bardzo łatwo było zdebugować kod i sprawdzono jego poprawność. Stworzenie tej samej aplikacji w App Inventorze nie było trywialne.

5.1.2 Fibonacci

Następną stworzoną aplikacją jest aplikacja wyliczająca kolejny element ciągu Fibonnaciego. Testuje ona wydajność App Inventora. Złożoność takiego algorytmu to $O(2^n)$, czyli czas wykonywania będzie rósł bardzo szybko. Dodatkowo, kod jest napisany w taki sposób, aby metody wykonywały się rekurencyjnie, jednak aplikacja nie jest w stanie przetestować wielkości stosu. Dla bardzo małych liczb czas wykonywania się algorytmu jest bardzo wysoki.

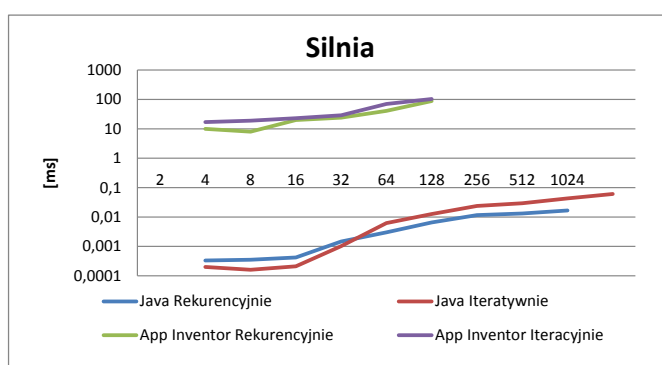

RYSUNEK 5.3: Wykres przedstawiający czas obliczenia n-tego elementu z ciągu Fibonacciego

Osiągnięty rezultat wydajności nie jest zaskakujący po otrzymaniu wyników z poprzednich programów. Czas obliczenia już początkowych elementów ciągu Fibonnaciego jest bardzo duży. Przy liczeniu dwudziestego elementu aplikacja napisana w App Inventorze potrzebuje ponad pół minuty, podczas gdy, aplikacja napisana w Javie potrzebuje na to około jedną setną sekundy.

5.1.3 Silnia

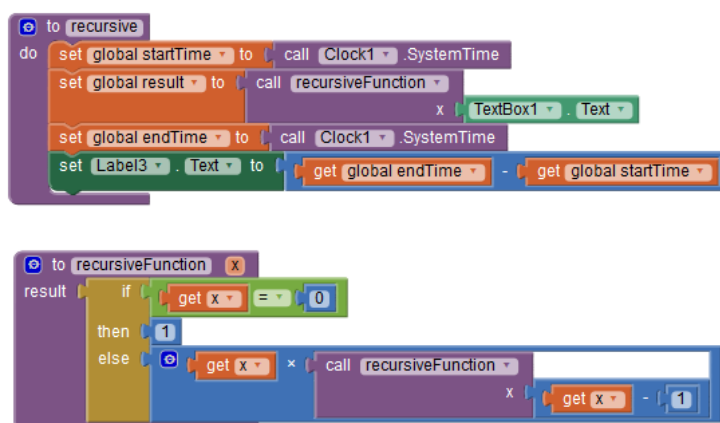
Następny program oblicza silnię danego elementu. Istnieje możliwość wyboru, iteracyjna lub rekursyjna wersja. Aby zaprezentować oba podejścia na jednym wykresie, zastosowano skalę logarytmiczną.

RYSUNEK 5.4: Wykres przedstawiający czas obliczenia silni danego elementu

Na powyższym wykresie można zaobserwować wiele istotnych elementów. Aplikacja napisana w języku Java nie miała żadnych problemów w podejściu iteracyjnym. Zakres liczb nie został przekroczony, ze względu na możliwość wyboru typu danych. Potrzebna była tutaj klasa dla wielkich liczb całkowitych, dlatego został użyty typ `BigInteger`. Podczas użycia wersji rekurencyjnej, przy około liczeniu silni dla około 700, program rzuca wyjątek przepełnienia stosu (ang. *Stack overflow*).

App Inventor umożliwia pisanie funkcji, a następnie wywołanie ich rekurencyjnie. Wygląda to w następujący sposób:

RYSUNEK 5.5: Funkcja obliczająca silnie rekursywnie

Ciekawa sytuacja występuje dla aplikacji napisanej w App Inventorze. Program rzuca wyjątek podczas działania programu (ang. *Runtime error*). Niestety, nie wiadomo co to za błąd, ponieważ w logach wiadomość o błędzie jest niedostępna. Wiadomość, którą otrzymujemy w logach wygląda następująco:

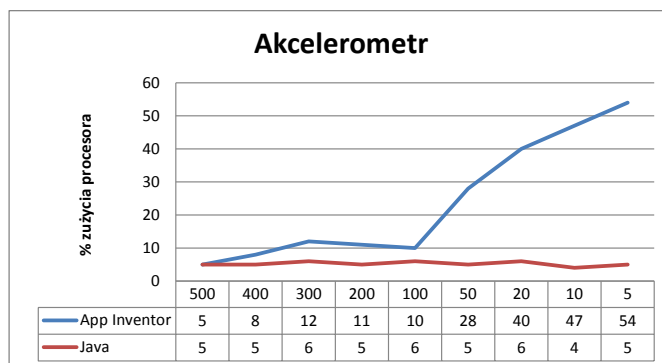
```
E/com.google.appinventor.components.runtime.util.RuntimeErrorAlert:
No error message available
```

Można się jedynie domyślać, że jest to błąd przepełnienia stosu lub przekroczenia zakresu liczb.

5.2 Aplikacje testujące wbudowane elementy telefonu

5.2.1 Akcelerometr

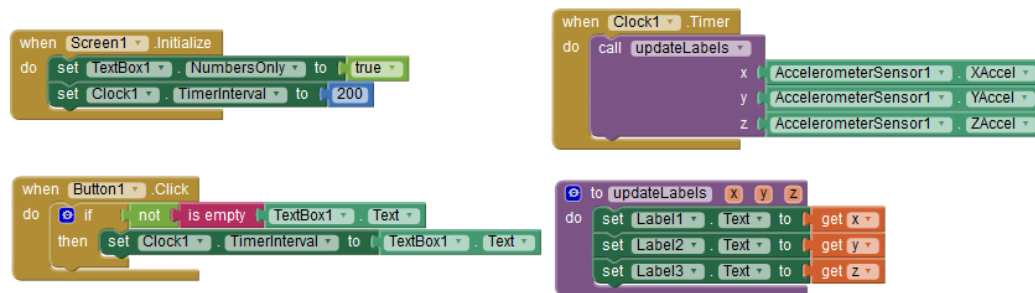
Kolejną aplikacją jest wykorzystująca akcelerometr. Odczytuje ona dane z akcelerometru, a następnie wyświetla je na ekran telefonu, z zadaną częstotliwością. Na poniższym wykresie przedstawione jest zużycie procesora dla różnych wartości próbkowania. Można zauważyć, że zużycie procesora dla aplikacji napisanej w Javie jest prawie stałe. Dzieje się tak dlatego, że ustawianie częstotliwości próbkowania jest tylko wskazówką dla systemu. Zdarzenia mogą być odbierane szybciej lub wolniej niż zadana częstotliwość. Zazwyczaj są odbierane szybciej. W tym przypadku są odbierane szybciej i zmiana częstotliwości na mniejszą, tak naprawdę nic tutaj nie zmienia, ponieważ zdarzenia dalej będą odbierane szybciej. Zużycie procesora prawdopodobnie będzie dalej stałe, gdy będziemy zmniejszać częstotliwość.[5]

RYSUNEK 5.6: Wykres przedstawiający zużycie procesora

W AppInventorze nie można zadać bezpośrednio akcelerometrowi częstotliwości próbkowania. Aby to obejść, trzeba dodać nowy komponent Clock, który ma możliwość uruchamiania, co zadany czas. Można podejrzewać, że wydajność akcelerometru jest niezmienna i częstotliwość próbkowania jest stała. Wyraźny spadek wydajności jest przez to, że musimy wywoływać metody w bardzo krótkich odstępach czasu i to, że one dodatkowo odczytują wartość sensora, nie wpływa znacząco na zużycie procesora.

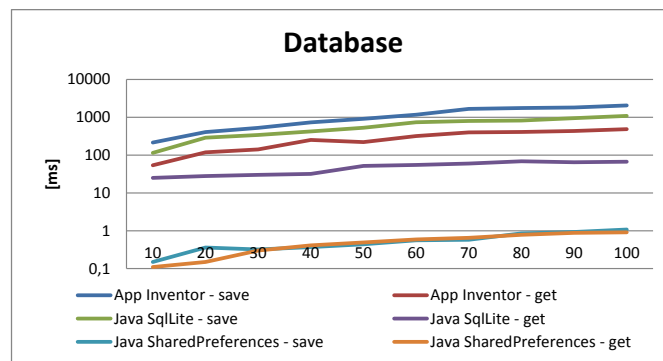

RYSUNEK 5.7: Bloki aplikacji z akcelerometrem

Powyżej zaprezentowane są bloki konieczne do stworzenia aplikacji z akcelerometrem. Jak widać jest to tylko kilka bloków. W Javie natomiast jest więcej rzeczy do wykonania i jeżeli nie mieliśmy styczności z danym komponentem trzeba przeczytać dokumentację. Główne rzeczy jakie należy zrobić to zaimplementować odpowiedni interfejs i zainicjować sensor przy uruchamianiu aplikacji.

5.2.2 Database

Aplikację stworzono celem kontroli szybkości działania bazy danych oferowanej przez App Inventora. Został tutaj wykorzystany komponent TinyDB. Odpowiada on klasie Javy SharedPreferences, czyli jest to baza danych typu klucz/wartość. Aby odczytać dane z pamięci trzeba znać klucz do tych danych. Jest to bardzo łatwe w przypadku małych ilości danych, jednak trudno jest przechowywać większe struktury, ze względu na potrzebę znania klucza dla każdego wiersza. Duże ilości danych powinny być przechowywane w bazie danych SQLite, ponieważ organizacja danych i zarządzanie nimi jest wydajniejsze. Aby otrzymać część danych z bazy, trzeba posłużyć się językiem zapytań SQL. Daje to możliwość wyszukiwania interesujących nas danych. Z drugiej strony zarządzanie i przeszukiwanie dużych zbiorów danych wpływa na wydajność, więc czytanie danych z bazy danych może być wolniejsze niż czytanie danych z SharedPreferences.

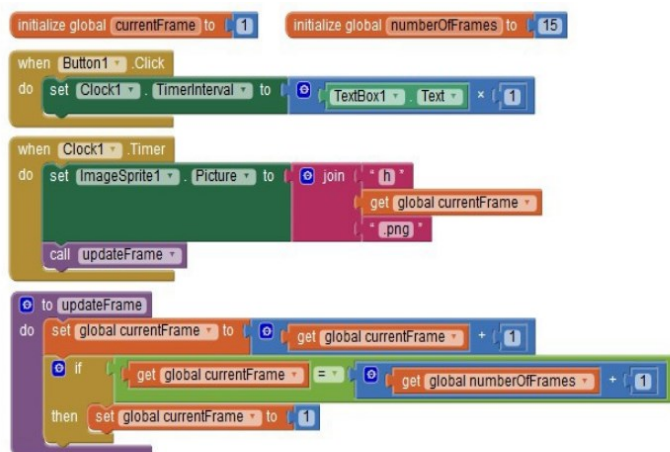

RYSUNEK 5.8: Wykres przedstawiający czas potrzebny na zapis/odczyt n-elementów

Na powyższym wykresie można zauważyć przewagę wydajności aplikacji napisanej w Javie. App Inventor uzyskał podobny rezultat wydajności, jak aplikacja napisana w Javie, która używa bazy danych SQLite. Jak wspomniano wcześniej odczyt/zapis danych z bazy SQLite powinien być wolniejszy niż korzystanie z SharedPreferences. SQLite użykuje tutaj lepszy rezultat TinyDB - odpowiednik SharedPreferences. Można łatwo wyciągnąć wniosek, że wydajność TinyDB jest bardzo niska. Jeżeli porównamy TinyDB i SharedPreferences przewaga aplikacji napisanej w Javie jest ogromna.

5.2.3 Animacja

Aplikacja testuje możliwości animacyjne App Inventora. Wiadomo, że komponenty potrzebne są dostępne, jednak nie wiadomo, czy wydajność pozwoli na płynną animację. Mimo że tworzenie animacji może wydawać się trudne, za pomocą App Inventora stworzenie animacji odbywa się tylko w kilku krokach. Największym problemem było znalezienie odpowiednich klatek, gdzie ostatnia wygląda tak samo jak pierwsza, aby uzyskać możliwość zapętlenia.

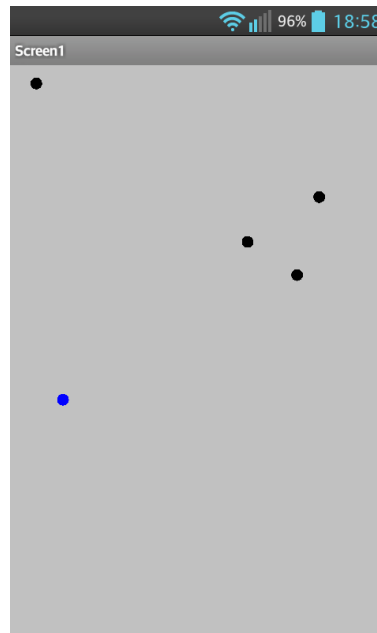

RYSUNEK 5.9: Bloki potrzebne do stworzenia aplikacji

Na głównym ekranie aplikacji stworzone jest płótno oraz jeden obrazek, który podmieniamy co zadany interwał czasu. Ostatecznym rezultatem jest płynna animacja. Dopiero przy bardzo niskim interwale czasowym (szybkiej zmianie klatek), można było odczuć przycinanie się ekranu.

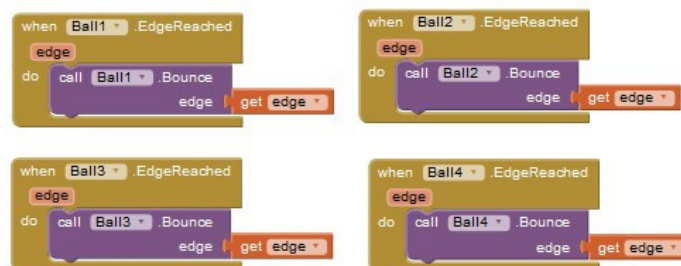
5.2.4 Kolizja elementów

Aplikacja sprawdzająca możliwość detekcji kolizji poruszających się elementów. Na płótnie umieszczono kilka elementów. Elementy w kolorze czarnym poruszają się po płótnie i kiedy dotrą do ściany odbijają się od niej. Element o kolorze niebieskim jest sterowanym za pomocą akcelometru. Pochylając telefon przesuwamy element po płaszczyźnie.

RYSUNEK 5.10: Wygląd aplikacji testującej kolizje

Aplikacja działa płynnie, dla takiej ilości elementów. Wadą, którą można tutaj zauważyć, jest brak ogólnego komponentu odpowiedzialnego za zdarzenia lub możliwość przekazania parametru do zdarzenia. Jak widać na poniższym obrazku, tyle ile mamy komponentów, tyle musimy stworzyć zdarzeń odpowiedzialnych za odbicie od ściany. W danym przypadku nie jest to większym problemem. Ale kiedy istnieje potrzeba stworzenia aplikacji, która ma tych komponentów znaczącą ilość, jedną opcją jest wyklikanie zdarzeń po kolei dla wszystkich elementów.

RYSUNEK 5.11: Bloki odpowiedzialne za zdarzenia kolizji ze ścianą

5.2.5 Activity Starter

Aplikacja daje możliwość wystartowania nowego Activity, w App Inventor istnieje sposobność stworzenia jednej aplikacji, która będzie uruchamiała pozostałe. Odpowiedzialny za to jest komponent ActivityStarter. Wystarczy ustawić mu dwie właściwości, nazwę pakietu oraz klasy. Jeżeli w dokumentacji aplikacji nie napisano jakie są powyższe nazwy, warto uruchomić aplikację z podłączonym urządzeniem do komputera, aby widzieć logi. Należy wówczas znaleźć wtedy linijkę podobną do poniższej

```
I / ActivityManager :
```

```
START {act=android.intent.action.MAIN cat=[android.intent.category.LAUNCHER]  
flg=0x10200000 cmp=org.mozilla.firefox /.App u=0} from pid 726
```

Jeżeli pojawi się fragmet z parametrem cmp, to nazwą pakietu jest tekst przed ukośnikiem, a nazwą klasy jest cały tekst bez ukośnika. Zatem komponent ActivityStarter daje możliwość uruchomienia prawie każdej aplikacji. Aplikacja nie musi być stworzona w App Inventorze, może to

być dowolna aplikacja zainstalowana na urządzeniu. Istnieje również możliwość przekazania dodatkowych parametrów, przy uruchamianiu zewnętrznej aplikacji. Niektóre z nich są nawet zaprojektowane w ten sposób, aby przyjmować dodatkowe parametry podczas uruchamiania. Przykładem są tutaj aplikacja map, która przyjmie jako paramter wartości geograficzne. Innym przykładem jest wyszukiwarka internetowa, która przyjmie jako parametr tekst do wyszukania lub adres do wyświetlenia.

```
Action: android.intent.action.VIEW
DataUri: http://google.pl
```

Ustawiając powyższe parametry, uruchomi się przeglądarka internetowa na stronie <http://google.pl>. Druga możliwość, jaką daje ActivityStarter, to odbieranie parametrów. W App Inventorze istnieje tylko przekazywanie wartości tekstowych. Aby zwrócić taki parametr trzeba użyć bloku zamykającego aplikację z właściwością do ustawienia (ang. *Close Application With Plain Text*).

5.2.6 Multiple Screens

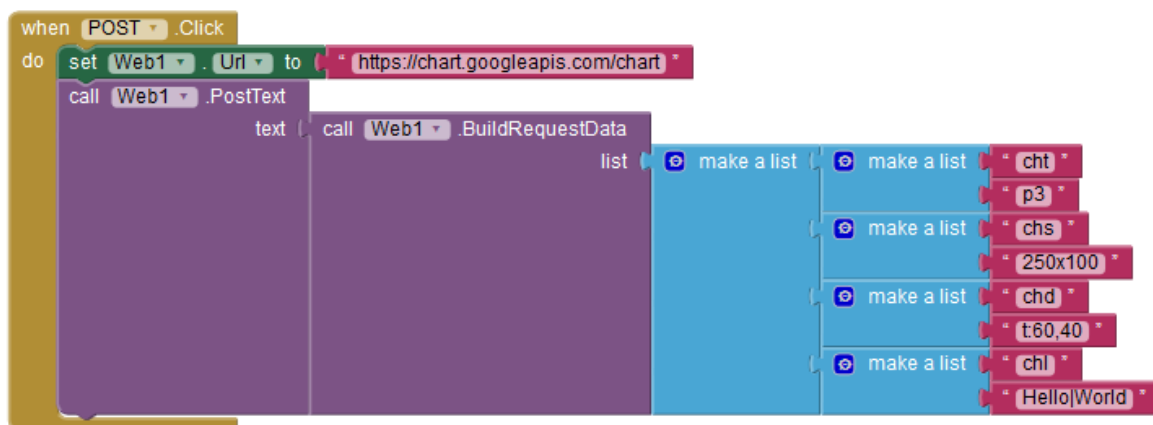
Jeżeli obie aplikacje mają być napisane przez tego samego programistę, warto się zastanowić, czy nie zrobić jednej aplikacji z wieloma ekranami. Zwiększy to użyteczność aplikacji, użytkownicy nie będą musieli instalować dwóch. Używając ActivityStartera dotychczas istnieje możliwość przekazywania tylko parametrów tekstowych. Natomiast przy użyciu wielu ekranów, można przekazywać dodatkowo listy. Kiedy aplikacja korzysta z bazy danych, również jest ona współdzielona pomiędzy ekranami. Otworzony ekran daje możliwość powrotu do ekranu, który go otworzył. Ilość ekranów nie jest ogarniczona, ale zamknięcie ekranu powraca do tego, który go otworzył. Z drugiej strony łatwo to obejść, tworząc ekran, który będzie menadżerem innych ekranów i będzie on uruchamiał pozostałe. Jeżeli z uruchomionego ekranu użytkownik będzie chciał przejść do innego, aplikacja powróci do menadżera z parametrem, a menadżer w odpowiedzi na dany parametr otworzy inny ekran. Zatem tak samo jak w przypadku aplikacji wykorzystującej komponent ActivityStarter istnieje możliwość przekazywania i odbierania parametrów pomiędzy ekranami. Każdy stworzony ekran będzie miał swój wygląd oraz własne komponenty w oknie Designera. Stworzenie jednej bazy danych może być trochę nieintuicyjnie, ponieważ każdy ekran musi posiadać swój komponent TinyDB. Aczkolwiek jest to jedna i ta sama baza danych. Jeżeli jeden ekran zapisze jakąś wartość, drugi może ją od razu odczytać.

5.2.7 Usługa POST/GET

Aplikacja została stworzona aby przetestować komponent umożliwiający wysyłanie żądań typu GET i POST. Jako serwis obsługujący dane rządania został wybrany produkt Google o nazwie Google Charts.[66] Jest to usługa tworząca wykresy poprzez zdefiniowanie odpowiedniego linku. Zazwyczaj są to żądania restowe, czyli za pomocą metody GET. Jednak liczba znaków w linku jest ograniczona do 2 tysięcy, dlatego czasem, trzeba skorzystać z metody POST.

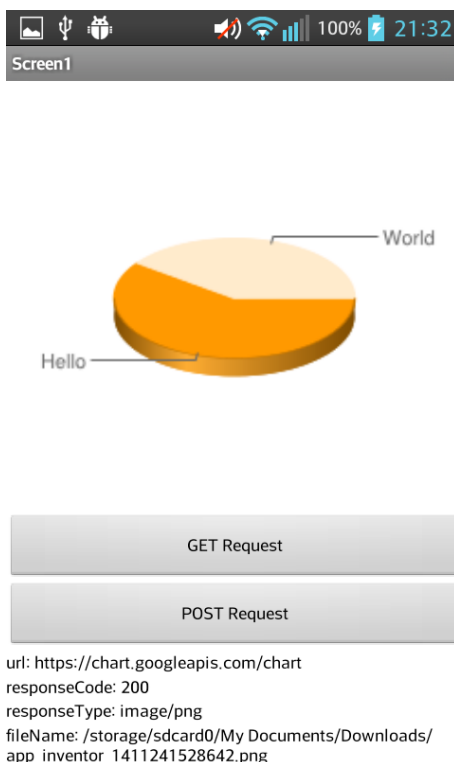

RYSUNEK 5.12: Bloki tworzące żądanie typu GET

RYSUNEK 5.13: Bloki tworzące żądanie typu POST

Powyżej zaprezentowane są bloki potrzebne do stworzenia obu żądań. Przed wysłaniem żądania należy jest ustawić flagę zapisu plików na kartę SD na *TRUE*. Inaczej nie wywoła się zdarzenie otrzymania pliku z serwera. Jak widać obsługa żądań typu GET jest bardzo prosta. Programista musi podać cały link, a następnie przypisać obrazkowi odebrany plik. Przy żądaniu typu POST, do funkcji trzeba przekazać parametry w inny sposób. Mianowicie trzeba stworzyć listę, która składa się z list 2 elementowych zawierających dane w formacie klucz, wartość.

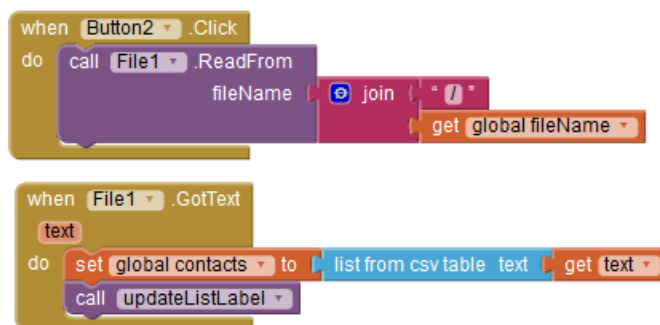

RYSUNEK 5.14: Aplikacja obsługująca żądania POST i GET

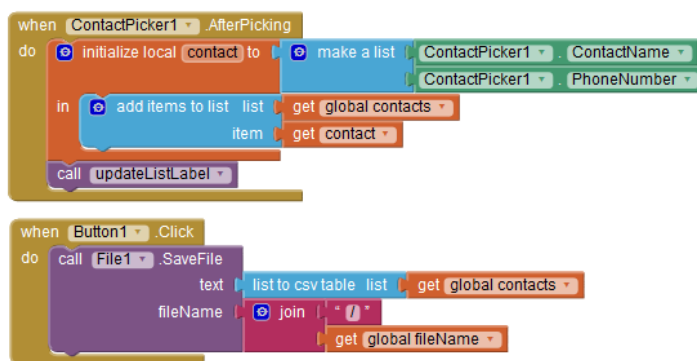
Na powyższym rysunku przedstawiona jest graficzny wygląd aplikacji. Posiada ona 2 przyciski, pod którymi znajdują się 2 różne żądania. Powyżej przycisków znajduje się obrazek, który jest wypełniany w momencie otrzymania odpowiedzi z serwera. Poniżej znajdują się parametry odpowiedzi.

5.2.8 Import/Eksport danych z/do pliku CSV

Aplikacja daje możliwość wyboru kontaktów za pomocą komponentu Contact Picker. Kontakty zapisuje do listy. Następnie ta lista jest konwertowana i zapisywana do pliku csv.

RYSUNEK 5.15: Bloki odpowiadające za import danych z pliku

RYSUNEK 5.16: Bloki odpowiadające za eksport danych

Aplikacja działa bez zarzutu. Jedynym problemem była nazwa pliku, którą musi poprzedzać ukośnik. Wtedy dopiero App Inventor odczytuje plik z karty pamięci. Jeżeli nazwę pliku poprzedzają 2 ukośniki App Inventor szuka pliku w swoich assetach. Jeżeli nazwy pliku nie poprzedza żaden ukośnik, znajduje się on w prywatnej bazie App Inventora.

Eksport kontaktów był okazał się bezproblemowy. Eksportowana lista zawierająca inne listy odpowiada tabeli. Każdy wiersz tabeli jest wewnętrzną listą. Podczas importu dane mają taką samą strukturę.

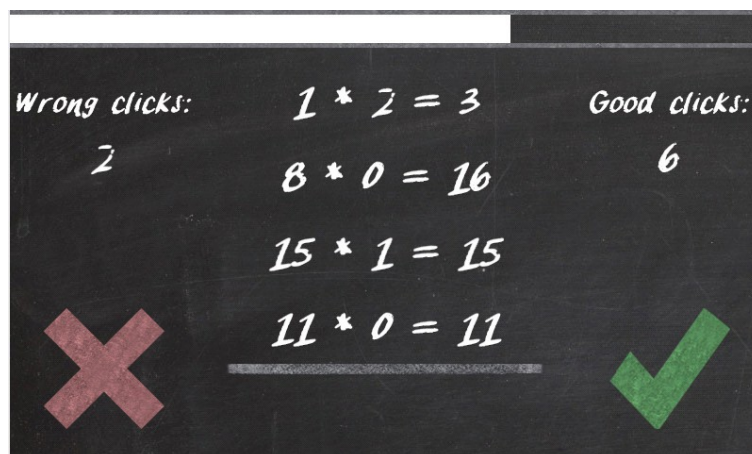
5.3 Odtworzenie aplikacji napisanej w Javie

5.3.1 Think Faster

App Inventor oferuje bardzo wiele elementów i rozwiązań. Celem sprawdzenia, jak zachowują się one w praktyce podjęto próbę skopiowania gry napisanej wcześniej w języku Java. Jest to gra o nazwie *Think Faster*. Znajduje się ona w markecie Google Play pod poniższym adresem internetowym:

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.thinkfaster>

Gra polega na rozwiązywaniu działań matematycznych o różnym stopniu trudności.

RYSUNEK 5.17: Główny ekran aplikacji

Na powyższym ekranie widać w jaki sposób użytkownik musi rozwiązywać działania matematyczne. Do rozwiązywania jest ostatnie działanie na dole ekranu. Można zauważyć, że jest ono błędne, więc gracz powinien kliknąć krzyżyk. Działania będą płynnie przesuwają się z góry na dół. Po nabraniu wprawy, można patrzeć na więcej przykładów, niż tylko to na samym dole i tym samym szybciej je rozwiązywać, co skutkuje większą ilością punktów. Na górze ekranu widać uciekający czas. Po prawidłowym kliknięciu czas zostaje minimalnie zwiększony oraz przez chwilę robi się zielony. Odwrotnie jest przy nieprawidłowym rozwiązaniu przykładu i kliknięciu nie tego przycisku. Część czasu zostaje ucięta i zabarwiona na chwilę na czerwono. Do napisania tej gry użyto dodatkowo bibliotekę AndEngine, która umożliwia animację dwuwymiarową i znacznie ułatwia pisanie kodu.

Lines Of Code	Files	Functions		
2 372	32	198		
Java	Directories	Lines	Classes	Statements
	9	3 172	32	1 049
			Accessors	
			58	

RYSUNEK 5.18: Statystyki zebrane przez aplikację Sonar

Można wywnioskować zatem z powyższego opisu oraz ze statystyk przedstawionych przez aplikację Sonar, że *Think Faster* nie jest bardzo skomplikowaną grą. Około dwa tysiące lini kodu, z czego część jest testami, nie robi dużego wrażenia.

Próba skopiowania takiej aplikacji nie zakończyła się całkowitym sukcesem, ale nie można powiedzieć, że zakończyła się porażką.

Na samym początku tworzenia pojawił się problem z paskiem statusu androida, którego nie da się schować w App Inventorze. Mimo wszystko istnieje do tego obejście. Trzeba pobrać plik *apk* na komputer. Następnie go zdekompilować i wyedytować plik *AndroidManifest.xml* dodając następującą właściwość, w każdym Activity, w którym nie ma się pojawiać pasek statusu:

```
android:theme="@android:style/Theme.NoTitleBar.Fullscreen"
```

Aplikację następnie trzeba zbudować i podpisać cyfrowo, aby zainstalować ją na urządzeniu.

Następnym problemem, jaki powstał, był problem optymalizacyjny. Aplikacja napisana w Javie podczas przełączania ekranów, ładowała do pamięci grafiki, wyświetlając przy tym napis *Loading....* Jest to niemożliwe do zrealizowania w App Inventorze. Jeżeli ekran posiada wiele elementów, a funkcja inicjalizująca ekran jest skomplikowana i czasochłonna, użytkownik może odnieść wrażenie, że urządzenie przestało odpowiadać. Podczas ładowania ekranów, dodatkowo użytkownikowi wyświetlały się reklamy, które są niemożliwe do stworzenia w App Inventorze.

Ekran menu w oryginalnej aplikacji wygląda następująco:

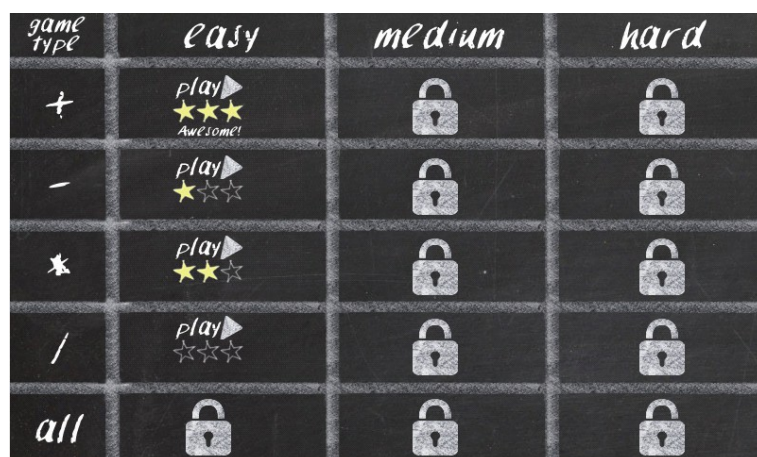

RYSUNEK 5.19: Ekran menu gry

Ekran nie jest skomplikowany. Dlatego też całkowicie udało się go odtworzyć w App Inventorze. Wykorzystano komponent Canvas, a poszczególne przyciski były obrazkami z danym napisem. Zaczynając od dołu ekranu, przycisk wyjście udało się obsłużyć i wyjść z aplikacji. Dodatkowo istnieje zdarzenie naciśnięcia klawisza systemowego wstecz, który można obsłużyć we własny sposób. Powiodła się również próba całkowitego odtworzenia ekranu pomocy. Zawiera on jedynie komponent Canvas rozciągnięty na cały ekran, na którym znajduje się obrazek.

Wybierając nową grę użytkownik przechodzi do wyboru ekranu z typem gry. Zaprezentowany ekran widać poniżej:

RYSUNEK 5.20: Ekran wyboru rodzaju gry

Na tym ekranie użytkownik wybiera poziom trudności oraz przykłady, jakie chciałby rozwiązywać. O ile taki ekran programista jest w stanie stworzyć używając komponentów App Inventora, o tyle wiele trudności przyniosłoby wtedy stworzenie głównego ekranu gry. Poniżej nastąpi uzasadnienie tego stwierdzenia.

Uruchamiając nową grę wiele rzeczy na początku musi zostać stworzone. Pierwszym z elementów jest pasek z uciekającym czasem. Został stworzony jako prostokątny obrazek przesuwający się w lewo. Jedynym problemem było, kiedy nastąpiła kolizja ze krawędzią ekranu. W App Inventorze nie ma możliwości wyłączenia jej. Obejście tego problemu to zmniejszanie rozmiaru obrazka z taką samą prędkością jaką poruszał się on na początku.

Kolejnym elementem są przyciski, mówiące czy działanie matematyczne jest poprawne lub niepoprawne. Przy tworzeniu ich nie pojawiły się żadne problemy. Są to zwykłe obrazki nałożone na płótnie. Posiadają one zdarzenie *TouchUp*, które jest wywoływane w momencie podniesienia palca z przycisku.

Przy tworzeniu następnych elementów zaczynają się trudności. Możliwe jest dynamiczne stworzenie działań matematycznych i umieszczenie ich na etykietach. Jednak niemożliwe jest stworzenie

tych działań i przeniesienie ich na obrazek na płótnie. W celu obejścia takiego problemu można wykorzystać możliwość wcześniejszego, ręcznego stworzenia wymaganych obrazków i załadowanie ich do pamięci telefonu. Aby uzyskać animację znowu pojawia się problem aby dynamicznie stworzyć nowy obrazek na nowy przykład matematyczny i usunąć ten rozwiązany. Rozwiązanie tego problemu to korzystanie tylko z 3-4 przykładów dostępnych na ekranie. Rozwiązanemu przykładowi ustawiamy widoczność na fałsz i przesuwamy do na górę ekranu, podczas gdy reszta elementów przesuwa się standardowo na dół.

Na ekranie są zamieszczone 2 liczniki pokazujące liczbę poprawnych i niepoprawnych kliknięć. Wydawać by się mogło, że są one proste do zaimplementowania. Otóż okazuje się że w App Inventorze bardzo trudno zrobić taki licznik, ponieważ ten licznik jest obrazkiem. Przy ładowaniu ekranu musimy wczytać wszystkie 10 cyfr i po kliknięciu taki nimi manipulować, aby stworzyć odpowiednią liczbę.

Podsumowując powyższe obserwacje należy stwierdzić, że największy problem stanowi dynamiczne ustawianie tekstu na obrazku. Niestety nie jest to możliwe w App Inventorze. Okazuje się jednak, że prawie każdy problem można w mniej lub bardziej pracochłonny sposób rozwiązać. Wniosek jaki można tutaj postawić to, że jeżeli będziemy chcieli tworzyć grę, posiadającą wiele animacji, to lepiej się zastanowić, czy nie skupić się na nauce programowania w Javie i poznaniu bibliotek wspomagających rysowanie grafiki dwuwymiarowej.

Rozdział 6

Wnioski

6.1 Zalety programowania wizualnego

Główną zaletą programowania wizualnego jest łatwość, z jaką przychodzi pisać aplikacje. Nie trzeba być doświadczonym programistą, aby tworzyć aplikacje za pomocą App Inventora. Jeżeli ktoś jest zainteresowany programowaniem i nie wie jak zacząć, programowanie wizualne może okazać się dobrym wyborem na start. Nauka programowania wizualnego nie jest skomplikowana, wystarczą chęci.

Kolejną zaletą jest nieskomplikowany sposób stworzenia dobrze wyglądającego interfejsu graficznego (ang. *GUI*). Nie znać języku XML aby zdefiniować ładny układ i wygląd ekranu. Wszystkie elementy są przeciągane z palety komponentów, a ich właściwości ustawiane również w prosty sposób.

Następną zaletą są możliwości jakie daje programowanie wizualne. Mimo, że wiele funkcji nie jest dostępnych to aplikacje, które można stworzyć za pomocą App Inventora mogą być bardzo rozbudowane. Komponenty oferowane przez to środowisko pokrywają zdecydowaną większość podstawowych i najbardziej używanych elementów, których się używa podczas pisania aplikacji w języku Java. Jeżeli jakiegoś komponentu brakuje, np. przycisków typu Radio, w internecie jest wiele materiałów w jaki sposób można to obejść.

Myślenie wizualne jest bardziej naturalne dla człowieka. Programowanie w App Inventorze daje programistom możliwość pisania programów poprzez manipulację elementami graficznymi. Dopiero doświadczony programista będzie potrafił sobie wyobrazić na wyższym poziomie abstrakcji kod tekstowy. Dlatego też kod aplikacji Javowej musi spełniać założenia wzorców projektowych, dzięki czemu łatwość nawigowania pomiędzy klasami i metodami jest dużo większa. W App Inventorze stworzenie zadanej funkcjonalności sprowadza się zwykle do użycia pojedynczych bloków, co daje dużą przejrzystość. Dopiero skomplikowane aplikacje mogłyby rozrosnąć się, tak że zrozumienie ich zajęłoby dużo więcej czasu niż takiej samej aplikacji napisanej w języku Java. Jednak jeżeli jest to tak skompilowana aplikacja warto się zastanowić czy napisanie jej w App Inventorze to dobry pomysł.

App Inventor może być również dobrym narzędziem do tworzenia prototypów. Aplikacje tworzone za pomocą niego powstają bardzo szybko. Stworzony układ graficzny można w krótkim czasie zaprezentować biznesowi, który dzięki temu będzie miał szansę szybko zareagować i skorygować lub zatwierdzić dany interfejs.

6.2 Wady programowania wizualnego

Przynajmniej na razie nie ma możliwości rozszerzenia App Inventora, więc jeżeli istniałaby potrzeba stworzenia lub skorzystania z czegoś, co nie jest wbudowane bezpośrednio w oferowaną platformę, jak np. grafika 3D, to ostatecznie okaże się że projekt nie zostanie zrealizowany.

Implementacja App Inventora nie jest zoptymalizowana dla gier o wysokiej wydajności. Cały framework App Inventora zużywa o wiele więcej mocy procesora, niż programy napisane w języku Java. Przy zwykłym sortowaniu program napisany w Javie jest średnio 2 tysiące razy szybszy.

Stworzenie większego projektu i decyzja o użyciu App Inventora pociąga za sobą zaangażowanie wielu programistów. Nie mogą oni jednak pracować współbieżnie. Współdzielenie projektu odbywa się na zasadzie wyeksportowania go na komputer jako spakowane archiwum. Następnie kolejny programista może go zaimportować. Nie ma to jednak większego sensu, ponieważ kiedy dwie osoby

będą pracować nad tym samym projektem, nie będzie można go na końcu scalić. Odwrotnie jest przy pisaniu aplikacji w języku natywnym. Istnieje bardzo wiele narzędzi do rozwiązywania tego problemu, są to tzw. systemy zarządzania wersją kodu (ang. *Source code management systems*).

6.3 Inne ograniczenia App Inventora

- Animacja nie jest wspierana automatycznie. Jeżeli programista chciałby stworzyć animowany GIF, posiadając kilka różnych obrazków, z których ten GIF miałby się składać, musi zrobić to manualnie. Zautomatyzowanie tego procesu byłoby bardzo pomocne.[Ans12]
- App Inventor nie wspiera gestów multi-touch, czyli dotykania ekranu i wykonywanie czynności kilkoma palcami w jednym momencie.[Ans12]
- Brak wsparcia dla rysowania obrazków o standardowych kształtach. Są to między innymi prostokąty, trójkąty, koła, tekst. Programista chcąc dodać nowy element musi najpierw go stworzyć ręcznie a następnie wysłać na serwer App Inventora.[Ans12]
- Niemożliwe jest tworzenie widżetów. App Inventor nie wspiera danej funkcji

6.4 Podsumowanie

App Inventor to sposób pomocy dla kogoś, kto nie miał styczności z programowaniem. Ogólnie rzecz biorąc istnieje kompromis pomiędzy programowaniem wizualnym, a programowaniem natywnym jeżeli chodzi o łatwość użycia, a ekspresywność i moc jaką daje znajomość Javy. Napisanie prostego *Hello World* jest zazwyczaj łatwiejsze w środowiskach oferujących programowanie wizualne. W języku Java, który ma bardzo wiele zastosowań, aby stworzyć i zrozumieć prosty program wyświetlający napis *Hello World* trzeba poznać wiele elementów Javy. Są to między innymi klasy, metody statyczne, pakiety, wywołania metod, różne strumienie do wyświetlenia danego tekstu, składnia języka. Jak widać jest to bardzo dużo elementów.

Jednym z przykładów, który sprawia, że App Inventor jest nastawiony na początkujących programistów jest numerowanie list od 1, zamiast od 0, co może wydawać się nieintuicyjne dla doświadczonych programistów. Głównie to co sprawia że programowanie wizualne jest nastawione na początkujących jest eliminacja możliwości popełnienia błędów składniowych, uniemożliwiając tym samym stworzenie niedziałających programów.

Z drugiej strony stworzenie prostej funkcji wielomianowej: $4x^3 + 2x^2 - 5x + 1$ może okazać się bardziej czasochłonne niż napisanie jej w Javie. Na poniższych rysunkach widać, że funkcja napisana w Javie może okazać się łatwiejsza w zrozumieniu.

RYСУNEK 6.1: Bloki tworzące powyższą funkcję wielomianową

```
int polynomialFunction(int x){
    return (int)(4*pow(x,3)+2*pow(x,2)-5*x+1);
}
```

Podsumowując można stwierdzić, że niektóre gry, takie jak quizy dadzą się zaimplementować za pomocą App Inventora. Natomiast gdy potrzebujemy płynnej animacji i stojącej za nią bardziej skomplikowanej logiki powinniśmy skorzystać z SDK, które oferuje nam Android. Języki blokowe wydają się być przeznaczone dla początkujących, więc projekty nie są tak zaawansowane, jak te, które są stworzone w języku natywnym. Korzystanie z bloków i przeciąganie ich jest nieporęczne dla złożonych programów.

Język wizualny jest przydatny, jeżeli programista ma na myśli proste projekty. Zawodzą one natomiast, jeżeli chodzi o zarządzanie na wielu poziomach abstrakcji i ziarnistości, jaką wymagają

duże projekty. Mają one szansę odnieść sukces jako narzędzie, które będzie wyspecjalizowane w konkretnej domenie. System Android bardzo szybko rozrasta się i często pojawiają się nowe dostępne funkcjonalności. App Inventor jest narzędziem, który potrafi wykorzystać podstawowe, komponenty systemu Android, skupiając się na początkujących programistach. Jego celem nie są doświadczone osoby programujące od wielu lat, ponieważ, będą one chciały skorzystać z funkcji, które nie są dostępne.

Z drugiej strony można zauważyć, że programowanie wizualne jest coraz bardziej popularne. Główne środowiska programistyczne używane przez programistów Javy np. IntelliJ, Eclipse posiadają graficzne wtyczki umożliwiające tworzenie interfejsu poprzez przeciąganie komponentów. Nie są one idealne, jednak o wiele łatwiej jest z nich skorzystać, a następnie zmienić wygenerowany kod odpowiadający za wygląd ekranu.

Dodatek A

Zawartość płyty DVD

Jako dodatek do przedstawionego dokumentu dołączono płytę DVD. W formie elektronicznej zawarto na niej powiązane z prezentowanym tematem materiały , które mogą zostać wykorzystane przez potencjalne osoby chcące kontynuować pracę w analogicznym zakresie tematycznym.

Płyta DVD składa się z następujących elementów:

1. Elektroniczna wersja pracy magisterskiej w formacie PDF jak i w formacie do edycji.
2. Aplikacje stworzone w App Inventorze w plikach o rozszerzeniu .apk.
3. Aplikacje stworzone w Javie odpowiadające aplikacjom App Inventora.

Literatura

- [1] App Inventor for Android. [on-line]
http://en.wikipedia.org/wiki/App_Inventor_for_Android.
- [14] Samsung sells more smartphones than all major manufacturers combined in Q1. [on-line]
<http://www.sammobile.com/2014/05/01/samsung-sells-more-smartphones-than-all-major-manufacturers-combined-in-q1/>.
- [15] Android's Google Play beats App Store with over 1 billion apps, now officially largest. [on-line] http://www.phonearena.com/news/Androids-Google-Play-beats-App-Store-with-over-1-million-apps-now-officially-largest_id45680.
- [16] Developer Economics Q3 2013 analyst report. [on-line]
<http://www.visionmobile.com/DevEcon3Q13>.
- [18] Custom ROMs For Android Explained – Here Is Why You Want Them. [on-line]
<http://www.androidpolice.com/2010/05/01/custom-roms-for-android-explained-and-why-you-want-them/>.
- [2] Android: czy to Java, czy nie Java. [on-line]
<http://gphone.pl/artykuly/android-czy-to-java-czy-nie-java/>.
- [23] Google admits to mobile phone plan. [on-line]
https://web.archive.org/web/20070703031543/http://www.directtraffic.org/OnlineNews/Google_admits_to_mobile_phone_plan_18094880.html.
- [2707] Industry Leaders Announce Open Platform for Mobile Devices. [on-line]
http://www.openhandsetalliance.com/press_110507.html, 2007.
- [2811] Android Kernel Versions. [on-line] http://elinux.org/Android_Kernel_Versions, 2011.
- [3] Understanding an App's Architecture. [on-line] <http://www.appinventor.org/Architecture2>.
- [3213] Google details Android 4.4 KitKat, its latest mobile upgrade. [on-line]
<http://www.techradar.com/news/software/operating-systems/google-details-android-4-4-kitkat-its-latest-mobile-upgrade-1195177>, 2013.
- [3313] KitKat mocks Apple with Android 4.4 parody video. [on-line] <http://www.theverge.com/2013/9/3/4690744/kit-kat-mocks-apple-with-android-parody-video>, 2013.
- [34] Touch Devices — Android Open Source. [on-line]
<http://source.android.com/devices/tech/input/>.
- [35] Sensors Overview (Android Developers). [on-line]
http://developer.android.com/guide/topics/sensors/sensors_overview.html.
- [36] Real Racing 2 Speeds Into The Android Market – Leaves Part 1 In The Dust. [on-line]
<http://phandroid.com/2011/12/22/real-racing-2-speeds-into-the-android-market-leaves-part-1-in-the-dust/>.
- [37] Widgets — Android Developers. [on-line]
<http://developer.android.com/design/patterns/widgets.html>.
- [38] General Android instruction. [on-line] <http://info.graphogame.com/gl-diploma/graphogame-android-instructions/android-instructions/>.
- [3911] Launcher 7 Brings Windows Phone's Simple, Attractive Interface to Android. [on-line]
<http://lifehacker.com/5804091/launcher-7-brings-windows-phones-simple-attractive-interface-to-android>, 2011.
- [4] Using DDMS. [on-line]
<http://stuff.mit.edu/afs/sipb/project/android/docs/tools/debugging/ddms.html>.

- [41] Notifications — Android Developers. [on-line]
<http://developer.android.com/design/patterns/notifications.html>.
- [43] Android Compatibility. [on-line]
<http://developer.android.com/guide/practices/compatibility.html>.
- [4513] BBC Google activations and downloads update May 2013. [on-line]
<http://www.bbc.com/news/technology-22542725>, 2013.
- [4611] The truth about Android task killers and why you don't need them. [on-line]
<http://www.phonedog.com/2011/06/26/the-truth-about-android-task-killers-and-why-you-don-t-need-them/>, 2011.
- [4814] Dashboards. [on-line] <http://developer.android.com/about/dashboards/index.html>, 2014.
- [5] Android. [on-line] <http://developer.android.com/reference/packages.html>.
- [50] Setting Up App Inventor 2. [on-line] <http://appinventor.mit.edu/explore/ai2/setup.html>.
- [51] Sharing and Packaging Apps. [on-line]
<http://appinventor.mit.edu/explore/ai2/share.html>.
- [52] App Inventor Tips and Tricks. [on-line] <http://appinventor.mit.edu/explore/tips.html>.
- [53] What's New About App Inventor 2? [on-line]
<http://appinventor.mit.edu/explore/ai2/whats-new.html>.
- [54] Dropdowns. [on-line] <http://appinventor.mit.edu/explore/ai2/concepts/dropdowns.html>.
- [55] Mutators. [on-line]
<http://appinventor.mit.edu/explore/ai2/support/concepts/mutators.html>.
- [56] Global vs Local Variables (App Inventor 2). [on-line]
<http://appinventor.mit.edu/explore/ai2/support/concepts/variables.html>.
- [57] Installing and Running the Emulator in AI2. [on-line]
<http://appinventor.mit.edu/explore/ai2/setup-emulator.html>.
- [58] AI2 Colors. [on-line]
<http://appinventor.mit.edu/explore/ai2/support/blocks/colors.html>.
- [59] App Brain Stats. [on-line] <http://www.appbrain.com/stats/number-of-android-apps>.
- [6] Apktool. [on-line] <https://code.google.com/p/android-apktool>.
- [60] Android KitKat. [on-line] <http://developer.android.com/about/versions/kitkat.html>.
- [61] Graphics. [on-line] <http://source.android.com/devices/graphics.html>.
- [62] Android Compatibility. [on-line]
<http://developer.android.com/guide/practices/compatibility.html>.
- [63] NBAndroid. [on-line] <http://plugins.netbeans.org/plugin/19545/nbandroid>.
- [64] SDK Tools. [on-line] <http://developer.android.com/tools/sdk/tools-notes.html>.
- [66] Google Charts. [on-line] <https://developers.google.com/chart/>.
- [68] Signing jar files with jarsigner. [on-line]
https://www.owasp.org/index.php/Signing_jar_files_with_jarsigner.
- [69] SDK Manager. [on-line] <http://developer.android.com/tools/help/sdk-manager.html>.
- [7] Keytool . [on-line]
<http://docs.oracle.com/javase/6/docs/technotes/tools/solaris/keytool.html>.
- [70] AVD Manager. [on-line] <http://developer.android.com/tools/help/avd-manager.html>.
- [9] App Inventor - Konceptcje. [on-line]
<http://appinventor.mit.edu/explore/ai2/concepts.html>.
- [Amo] Amol Sharma, Kevin J. Delaney. Google Pushes Tailored Phones To Win Lucrative Ad Market. [on-line] <http://online.wsj.com/news/articles/SB118602176520985718?mg=reno64-wsj&url=http%3A%2F%2Fonline.wsj.com%2Farticle%2FSB118602176520985718.html>.
- [And] Andrew Clark. App Inventor launches second iteration. [on-line]
<http://newsoffice.mit.edu/2013/app-inventor-launches-second-iteration>.

- [And13] Andrew Clark. App Inventor launches second iteration. [on-line] web.mit.edu/newsoffice/2013/app-inventor-launches-second-iteration.html, 2013.
- [Ans12] Anshul Bhag. Android Game Development with AppInventor. [on-line] http://explore.appinventor.mit.edu/sites/all/files/Resources/Thesis_FINAL-AnshulBhagi.pdf, 2012.
- [Ben] Ben Elign. Google Buys Android for Its Mobile Arsenal. [on-line] <http://www.webcitation.org/5wk7sIvVb>.
- [Chra] Chris Welch. Before it took over smartphones, Android was originally destined for cameras. [on-line] <http://www.theverge.com/2013/4/16/4230468/android-originally-designed-for-cameras-before-smartphones>.
- [Chrb] Christina Warren. Google Play Hits 1 Million Apps. [on-line] <http://mashable.com/2013/07/24/google-play-1-million/>.
- [Cod13] Cody Toombs. Meet ART, Part 1: The New Super-Fast Android Runtime Google Has Been Working On In Secret For Over 2 Years Debuts In KitKat. [on-line] <http://www.androidpolice.com/2013/11/06/meet-art-part-1-the-new-super-fast-android-runtime-google-has-been-working-on-in-secret-for-over-2013>.
- [Dan11] Daniel Begun. Dealing with fragmentation on Android devices. [on-line] <http://www.dummies.com/how-to/content/looking-at-the-android-operating-system0.html>, 2011.
- [Dan12] Daniel Ionescu. Original Android Prototype Revealed During Google, Oracle Trial. [on-line] http://www.pcworld.com/article/254539/original_android_prototype_revealed_during_google_oracle_trial.html, 2012.
- [Ed 08] Ed Burnette. Patrick Brady dissects Android. [on-line] <http://www.zdnet.com/blog/burnette/patrick-brady-dissects-android/584>, 2008.
- [Jay] Jay Yarow. This Chart Shows Google's Incredible Domination Of The World's Computing Platforms. [on-line] <http://www.businessinsider.com/androids-share-of-the-computing-market-2014-3>.
- [Jon] Jon Brodtkin. On its 5th birthday, 5 things we love about Android. [on-line] <http://arstechnica.com/gadgets/2012/11/on-androids-5th-birthday-5-things-we-love-about-android/>.
- [Kel14] Kellex. Whoa: Android 4.4.4 Factory Images Posted as Build KTU84P. [on-line] <http://www.droid-life.com/2014/06/19/whoa-android-4-4-4-factory-images-posted-as-build-kut84p/>, 2014.
- [Lis] Lisa Mahapatra . Android Vs. iOS: What's The Most Popular Mobile Operating System In Your Country? [on-line] <http://www.ibtimes.com/android-vs-ios-whats-most-popular-mobile-operating-system-your-country-1464892>.
- [Mar06] Martha McKay. Can iPhone become your phone?; Linksys introduces versatile line for cordless service. [on-line] <http://record-bergen.vlex.com/vid/iphone-phone-linksys-versatile-cordless-62885923>, 2006.
- [Mar08] Mark Wilson. T-Mobile G1: Full Details of the HTC Dream Android Phone. [on-line] <http://gizmodo.com/5053264/t-mobile-g1-full-details-of-the-htc-dream-android-phone>, 2008.
- [Mir] Mirosław Stanek. SQLite w Androidzie – kompletny poradnik dla początkujących. [on-line] <http://www.android4devs.pl/2011/07/sqlite-androidzie-kompletny-poradnik-dla-poczatkujacych/>.
- [Pri10] Priya Ganapati. Independent App Stores Take On Google's Android Market. [on-line] <http://www.wired.com/2010/06/independent-app-stores-take-on-googles-android-market/>, 2010.
- [Ric10] Richard Wray. Google forced to delay British launch of Nexus phone. [on-line] <http://www.theguardian.com/technology/2010/mar/14/google-mobile-phone-launch-delay>, 2010.
- [Rya] Ryan Block. Google is working on a mobile OS, and it's due out shortly. [on-line] <http://www.engadget.com/2007/08/28/google-is-working-on-a-mobile-os-and-its-due-out-shortly/>.

- [Sco07] Scott Delap. Google's Android SDK Bypasses Java ME in Favor of Java Lite and Apache Harmony. [on-line] <http://www.infoq.com/news/2007/11/android-java>, 2007.
- [Sha14a] Shaun Bebbington. What is coding. [on-line] <http://yearofcodes.tumblr.com/what-is-coding>, 2014.
- [Sha14b] Shaun Bebbington. What is programming. [on-line] <http://yearofcodes.tumblr.com/what-is-programming>, 2014.
- [Tim12] Timothy B. Lee. If Android is a stolen product, then so was the iPhone. [on-line] <http://arstechnica.com/tech-policy/2012/02/if-android-is-a-stolen-product-then-so-was-the-iphone/>, 2012.
- [Vic13] Victor Matos. Lesson 3: Android Application's Life Cycle. [on-line] <http://web.archive.org/web/20140222153131/http://grail.cba.csuohio.edu/~matos/notes/cis-493/lecture-notes/Android-Chapter03-Life-Cycle.pdf>, 2013.

© 2014 Jakub Bręk

Instytut Informatyki, Wydział Informatyki
Politechnika Poznańska

Skład przy użyciu systemu L^AT_EX.

BibT_EX:

```
@mastersthesis{ key,  
  author = "Jakub Bręk",  
  title = "{Programowanie wizualne urządzeń mobilnych}",  
  school = "Poznan University of Technology",  
  address = "Pozna{\n}, Poland",  
  year = "2014",  
}
```